На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб Колас

№ 84(666)

Чацвер, 13 мая 1999 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць —
5 разоў у тыдзень

Народная Воля

Кошт: у кіёсках і крамах — 20000 руб., у індывідуальных гандляроў — свабодны.

З першых вуснаў

Сямён Шарэцкі:

"Цярпенне людзей скончылася..."

Надзвычай высокая актыўнасць выбаршчыкаў, якія прымаюць удзел у аб'яўленых дэпутатамі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 13-га склікання прэзідэнцкіх выбарах, падобраму здзіўляе. А што думае з гэтай нагоды старшыня Вярхоўнага Савета Сямён Шарэцкі? Менавіта з гэтага пытання і пачалася наша гутарка.

— Я доўга разважаў над гэтай праблемай. І ведаеце, прыйшоў да высновы — усё, што адбываецца зараз у нашай Беларусі, гэта заканамерная з'ява. Пяць год сам прэзідэнт, блізкія да яго асобы, халуйскія сродкі масавай інфармацыі ўдоўблівалі ў галовы людзей, што быццам усе падтрымліваюць Аляксандра Лукашэнку. Але ж гэта не так. Прычыны вытокаў недаверу да першага прэзідэнта былі бачны яшчэ летам 1994 года. Так, тады за Лукашэнку галасавала шмат выбаршчыкаў. Але ж не будзем забывацца, што значная колькасць з іх у другім туры выбараў аддала свае галасы за яго толькі таму, што лічыла, быццам Лукашэнка — гэта лепш, чым Кебіч. Вельмі хутка гэтыя людзі ўбачылі сваю памылку.

Далей. Шмат хто з даверлівых беларусаў спачатку сапраўды верыў у тое, што Лукашэнка здольны кіраваць краінай, проста яму перашкаджаюць. Але пасля таго, як усе, хто "перашкаджаў", напрыклад, Шушкевіч і Грыб, Багданкевіч і Карпенка і шмат яшчэ хто, былі адхіленыя ад улады, людзі пачалі паступова разумець — прычына ў самім прэзідэнце. Ён узяўся за справу, якая яму не па сіле...

— А як Вы думаеце, чаму так доўга да жыхароў нашай краіны не даходзіла разуменне сутнасці Лукашэнкі як чалавека не здольнага кіраваць краінай?

— Давайце зноў вернемся ў 1994 год. Першапачаткова Лукашэнка ўсе свае хібы і недахопы спісваў на тое, што яму засталася ад Кебіча вельмі дрэнная спадчына. А паколькі аб'ектыўнага аналізу спраў прэзідэнт не дазваляў рабіць, насельніцтва верыла ў гэтую байку. Потым, як мы ўжо ўзгадвалі, з'явілася беларуская інтэрпрэтацыя вядомага выразу — цар добры, баяры дрэнныя. Спатрэбіўся пэўны час, каб людзі пераканаліся, што справа не ў гэтым.

— І ўсё ж адносіны да Лукашэнкі два-тры гады таму шмат у каго былі іншыя, чым цяпер.

— Нават не два-тры гады, а два-тры месяцы таму. Адбылося тое, што ў рэшце рэшт павінна было адбыцца. Цярпенне людзей скончылася. Ды і ці можа быць інакш, калі цэны ўвесь час растуць? Вы ж паглядзіце — яны павялічваюцца кожны дзень. Як зараз, скажам, жыць пенсіянеру, калі яго пенсіі ў лепшым выпадку хапае на палову месяца?

Я не перастаю здзіўляцца — ну як можна давесці працавітую Беларусь да такога стану, што ў маі ў крамах прадаецца аднапрацэнтнае малако?! Людзі ж не дурні, і ў рэшце рэшт нават тыя, хто верыў Лукашэнку, зразумелі, што іх падманваюць.

— І яны пра гэта, дарэчы, пачалі казаць адкрыта.

— Так, калі я сустракаюся з людзьмі, дык яны гавораць толькі пра тое, што нельга ўсю краіну трымаць у дурнях і спадзявацца, што людское цярпенне будзе бясконцым. І калі раней многія яшчэ не вызначыліся, ісці ім на выбары альбо не, дык у апошні час яны шукаюць скрынку, куды можна апусціць свой бюлетэнь. Ніхто іх не прымушае гэтага рабіць, ніхто не возіць цэлымі вёскамі на выбарчыя ўчасткі, як гэта было падчас так званага лістападаўскага рэферэндуму 1996 года, ніхто не вабіць сырам альбо яйкамі, як гэта было на выбарах у мясцовыя Саветы, а вынікі ёсць.

— Цікава, як будуць адчуваць сябе пасля 16 мая тыя, хто неаднаразова сцвярджаў, што з гэтых выбараў нічога не атрымаецца, што ў кандыдатаў у прэзідэнты няма падтрымкі ў народзе?

— Што ж, ім не прывыкаць хлусіць. Я хачу ўзгадаць толькі аднаго такога — спікера расійскай Дзярждумы Генадзя Селязнёва. Ён казаў, што апазіцыю на Беларусі падтрымлівае ў лепшым выпадку 12 тысяч чалавек. Выбарчая кампанія сведчыць, што гэтая лічба заніжана ім у сотні разоў. Навошта ён так рабіў? Думаю, што такім чынам ён засведчыў, хто ў яго ў Беларусі сябра.

— Сямён Георгіевіч, што будзе рабіць Вярхоўны Савет пасля 16 мая?

— Тое ж самае, што легітымны Вярхоўны Савет рабіў і раней — прынцыпова прытрымлівацца Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь 1994 года.

Гутарку вёў Уладзімір ГЛОД.

Стоп-кадр

Молодые люди голосуют на выборах президента, организованных Центризбиркомом под руководством Виктора Гончара в Минске, май 1999 года. Урны для голосования по месту жительства носят специально выделенные для этого сотрудники участковых избирательных комиссий.

Фото IREX/ProMedia.

Паводле звестак Цэнтральнай камісіі па выбарах прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, з 6 па 10 мая ў галасаванні ўзялі ўдзел 1 мільён 722 тысячы 42 чалавекі

У Беларусі працягваецца папярэдняе галасаванне па выбарах прэзідэнта краіны. Паводле звестак Цэнтральнай камісіі па выбарах прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, з 6 па 10 мая ў выбарах узялі ўдзел 1 мільён 722 тысячы 42 чалавекі, альбо 22,82 працэнта грамадзян, унесеных у спісы для галасавання. Нагадаем, што для таго, каб выбары былі абвешчаны прайшоўшымі, у іх павінны ўзяць удзел каля 3,8 мільёна чалавек.

На працягу 10 мая ў выбарах узялі ўдзел 558 тысяч 733 чалавекі, альбо 7 працэнтаў выбаршчыкаў. Найбольш актыўна ідзе выбарчы працэс у Віцебскай вобласці — 31,5 працэнта прагаласаваўшых. Далей ідуць Мінская вобласць — 24,2 працэнта, Гомельская — 22,95; Гродзенская — 20,9; Брэсцкая — 19,4; Магілёўская — 19,2. Даволі актыўна ідзе галасаванне і ў сталіцы. Паводле звестак Цэнтральнай камісіі, з 6 па 10 траўня ў галасаванні ўзялі ўдзел 21,5 працэнта мінчан.

У афіцыйным прэс-рэлізе Цэнтральнай камісіі таксама паведамляецца, што афіцыйныя ўлады працягваюць рэпрэсіі ў дачыненні актывістаў выбарчай камісіі. Так, 9 траўня супрацоўнікамі Цэнтральнага РАУС Віцебска былі затрыманы і абшуканы старшыня Віцебскай абласной камісіі па выбарах прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Васіль Шалухін і член гэтай жа камісіі Віктар Жэлябаў. Пры гэтым, як адзначаецца ў паведамленні Цэнтркама, затрыманне і вобыск праводзіліся без якіх бы то ні было падстаў. У гэты ж дзень пры выхадзе з рэйсавага аўтобуса "Віцебск — Глыбокае" быў затрыманы і дастаўлены ў мясцовы райаддзел міліцыі старшыня Глыбоцкай раённай камісіі Уладзімір Скрабатун. У затрыманага былі канфіскаваныя 1 тысяча бланкаў выбарчых бюлетэняў. 10 траўня У.Скрабатун быў папярэджаны праваахоўнымі органамі Глыбоцкага раёна аб магчымасці прыцягнення яго да крымінальнай адказнасці.

Юрый ПАЦЁМКІН, БелаПАН.

У Барысаве групе актывістаў кампаніі па выбарах прэзідэнта Беларусі вынесены пісьмовыя папярэджанні

11 мая, каля 10 гадзін раніцы, у Барысаўскі (Мінская вобласць) гарадскі аддзел міліцыі былі выкліканы намеснік старшыні гарадской камісіі па выбарах прэзідэнта Аляксандр Абрамовіч, а таксама члены ініцыятыўнай групы кандыдата ў прэзідэнты Міхаіла Чыгіра — каардынатар па Барысаўскім раёне Генадзь Гаўрусёў і актывіст гэтай групы Дзмітрый Абрамовіч. Аб гэтым БелаПАН паведаміў прэс-сакратар Цэнтральнай камісіі па выбарах прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандр Коктыш. Усе трое атрымалі пісьмовыя папярэджанні аб тым, што іх далейшыя дзеянні па арганізацыі і правядзенні выбараў могуць пацягнуць за сабой адміністрацыйную і крымінальную адказнасць.

Юрый ПАЦЁМКІН, БелаПАН.

Обращение общественной комиссии по расследованию обстоятельств исчезновения ЗАХАРЕНКО Ю.Н.

7 мая 1999 года приблизительно в 22 часа гражданин Захаренко Юрий Николаевич, проживающий по адресу: улица Жуковского, дом 9/1, поставил принадлежащий ему автомобиль на стоянку, находящуюся на территории пожарного депо по ул.Красивой. После этого он пошел к себе домой через квартал, образуемый улицами Могилевской, Новоуфимской, Жуковского и Слонимской. Домой Захаренко Ю.Н. не пришел.

Захаренко Ю.Н. был одет в светло-коричневую куртку из плащевой ткани, темные брюки и темные туфли.

Всех граждан, кому что-либо известно об обстоятельствах исчезновения Захаренко Ю.Н., просим сообщить по телефону **263-04-82.**

Да 10-сутачнага арышту асуджаны старшыня Гомельскай абласной камісіі па выбарах прэзідэнта Беларусі Я.Мурашка

10 сутак адміністрацыйнага арышту прызначыў суд Калінкавіцкага раёна (Гомельская вобласць) старшыні Гомельскай абласной камісіі па выбарах прэзідэнта Беларусі, кіраўніку рэгіянальнага аддзялення Беларускага Хельсінкскага камітэта Яўгену Мурашку за непадпарадкаванне супрацоўнікам міліцыі. Пакаранне праваабаронца будзе адбываць у мясцовым ізалятары часовага ўтрымання.

Абвінавачанне па артыкуле 166 Кодэкса аб адміністратыўных правапарушэннях было прад'яўлена Я.Мурашку пасля таго, як ён 9 мая быў затрыманы міліцыянерамі ў Калінкавічах за парушэнне падпіскі аб нявыездзе. Пры гэтым у яго былі знойдзены дакументы, датычныя прэзідэнцкіх выбараў. У сваю чаргу, падпіску аб нявыездзе з яго ўзялі як з асобы, абвінавачваемай па арт. 196 прым. Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь — за паўторнае правядзенне на працягу года несанкцыянаваных публічных акцый.

У чым заключалася "непадпарадкаванне" Я.Мурашкі супрацоўнікам міліцыі, у прэс-службе УУС Гомельскага аблвыканкама карэспандэнту БелаПАН патлумачыць не змаглі. Жонка арыштанта Галіна Арцёменка лічыць: гэтая адміністрацыйная справа супраць яе мужа "была сфабрыкавана" з тым, каб сарваць у вобласці кампанію па выбарах прэзідэнта і атрымаць на яго "дадатковы кампрамат".

Ірына МАКАВЕЦКАЯ, БелаПАН.

Михаил ПОДОЛЯК

В Беларуси генералы исчезают, как иголка в стогу сена

Факты

Сегодня события того дня исследованы до мельчайших подробностей. Так, достоверно установлено, что за несколько часов до своего исчезновения Юрий Николаевич Захаренко вместе с Людмилой Майсеней приехал на частную квартиру, расположенную по улице В.Хоружей, чтобы просмотреть фильм о Геннадии Карпенко. По словам хозяина квартиры, просмотр фильма занял у гостей "что-то около двух часов", но тут же добавил, что "Юрий Николаевич находился в очень подавленном состоянии". Резонно предположить, что причиной подобной депрессии весьма сильного человека послужил жесткий прессинг со стороны каких-то силовых структур. И дело не столько в известном "уголовном" деле, которое власти попытались сфабриковать в отношении Захаренко, сколько в постоянном "надзоре" за его передвижениями и контактами. Соратник Захаренко Владимир Бородач прямо заявил: ***"За машиной Захаренко постоянно ездили две машины наружного наблюдения"***. Кстати, по некоторым данным, напротив дома, в котором проживал Юрий Николаевич, появился "большой армейский фургон". Постоянный прикол фургон "нашел" как раз напротив окон квартиры Захаренко. Машина действующая, о чем свидетельствует талон техосмотра-99, и со специфическими номерами. Понятно, что современная технология слежения позволяет снимать "речевые оттиски по вибрации домашних оконных стекол" и производить "круглосуточную мониторинговую видеопокадровку". Впрочем, автомобильные "гонки" с преследованием и появление странного фургона перед домом Захаренко могут быть не связанными друг с другом явлениями.

Версии

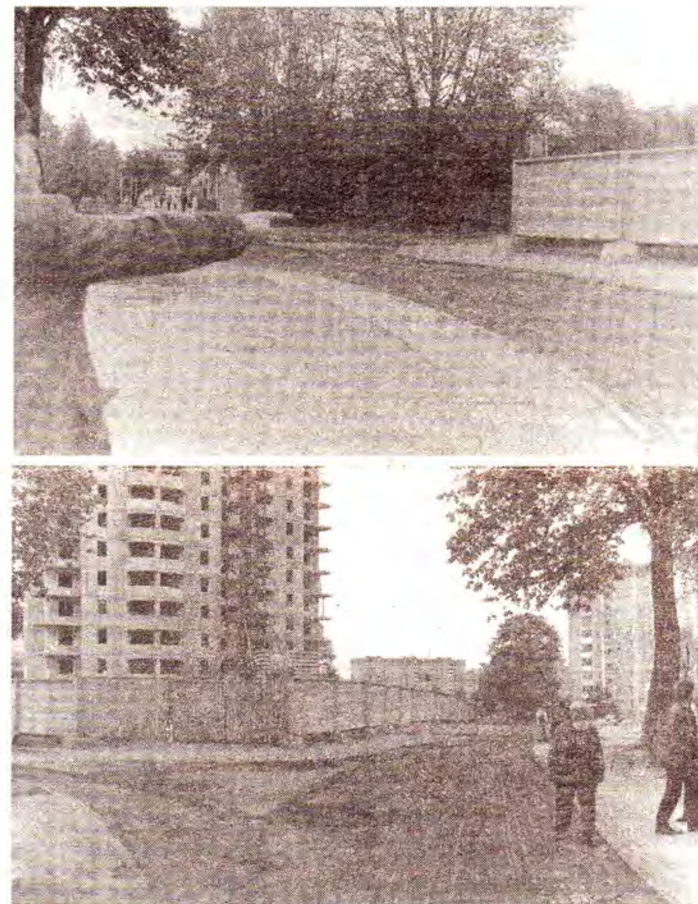
"Нынешний режим мертвой хваткой будет держаться за власть. Выборов Лукашенко не допустит ни в этом году, ни в каком-либо другом. Он боится, что на выборах придется говорить правду. А правда такова: народ нищает и вымирает, Беларусь теряет суверенитет и государственность. Вопрос только в том, хватит ли Лукашенко смелости давить собственный народ", — в столь жесткой форме прокомментировал экс-министр внутренних дел Юрий Захаренко нашумевшую в свое время попытку властей взять штурмом предвыборный штаб Михаила Чигиря. Напомню, что те памятные и беспрецедентные в новейшей белорусской истории "штабные" учения спецслужбы провели 30 марта текущего года. В итоге лихо закрученной силовой "операции", Чигирь оказался за решеткой, а инициатива предвыборной агитации перешла к его ближайшему окружению. Тогда же, в беседе с корреспондентом "Народной воли", Захаренко высказал надежду, что у нынешнего режима нет достаточного резерва материальных и человеческих ресурсов, а также решимости пойти на неизбежный террор, чтобы законсервировать ***"нынешний криминальный строй на неопределенное время". "Нет у них, так сказать, мощного и понятного большинству идеологического стержня, — такого, какой был у партийных вождей в советское время, — чтобы заставить людей искренне верить в великие цели. Все президентское окружение — это трусливая толпа временщиков, спешно набивающих сумки ворованными долларами"***.

Увы, по всей видимости президенту Лукашенко достало смелости развязать новую кампанию силового воздействия на оппозиционные демократические институты. Правда, на сей раз события приобретают более драматический оборот. Юрий Захаренко не просто исчез. Кому-то может показаться, что в этом нет ничего серьезного. А может быть, уже начинается то, чего более всего опасались оставшиеся в живых свидетели славной "сталинской эпохи"? Не зря, наверное, по республике поползли слухи о реальном возвращении 1937 года...

Очевидно, что второй, пожалуй, наиболее популярной и ходульной окажется версия о ***политической подоплеке*** данного исчезновения.

Юрий Захаренко занимал весьма либеральную политическую позицию, которая абсолютно расходилась с позицией президента Лукашенко. Именно откровенные разногласия в методологии управления государством, а также в механизмах реформирования силовых структур послужили причиной ухода в свое время Юрия Николаевича с должности министра внутренних дел. К тому же Захаренко по-прежнему оставался весьма осведомленным в нынешнем властном закулисье человеком, пользующимся авторитетом как в среде бывших, так и среди ныне действующих офицеров правоохранительных органов. Не резонно ли допустить, что накануне 20 июля власть просто испугалась возможного потенциала генеральского влияния на правоохранительные органы, которые могут сыграть решающую роль в передаче власти законным путем.

Впрочем, есть и другие предположения. Но об этом — в следующих номерах.

По фотографиям можно проследить путь Юрия Захаренко в тот роковой вечер, 7 мая, когда экс-министр внутренних дел исчез.

1. За этим забором находится депо пожарной части, где Юрий Николаевич припарковал собственную машину.

2—3. Дорога, по которой Захаренко постоянно добирался до дома. По этой же дороге, по всей видимости, двигался отставной генерал и в тот вечер. На пути следования можно заметить недостроенный дом, сквер.

4. Армейский фургон, возможно, с соответствующей начинкой невдалеке от квартиры Захаренко.

Шухер!

На родине Михаила Чигиря опасаются. Чего? И сами не знают...

В состоянии повышенной бдительности пребывает в эти дни местная власть города Копыля. На родине кандидата в президенты Республики Беларусь Михаила Чигиря объявлено негласное "чрезвычайное положение". Продлится оно до 20 мая. Несложно предположить, почему свои действия "вертикаль" привязывает именно к этой дате. 20 мая Центральная избирательная комиссия по выборам президента Республики Беларусь, возглавляемая по решению депутатов Верховного Совета Виктором Гончаром, планирует обнародовать окончательные результаты голосования.

Естественно, что власть на местах действует тихо, "без шума и пыли". В первый день голосования глава районной администрации провел совещание с руководителями всех служб и организаций района, где довел до сведения распоряжение сверху (читай — облисполкома): обеспечить в районе спокойную обстановку на время проведения незаконных выборов президента Республики Беларусь. Отныне на всех предприятиях района организовано круглосуточное дежурство. И денно и нощно в райисполком стекается информация о положении дел на местах. Дежурные всех предприятий звонят в исполком каждые три часа, независимо от времени суток, и отчитываются, что произошло за это время в их трудовом коллективе.

Весь парадокс в том, что местная "вертикаль" сама не знает, чего опасается. Человека с урной? Массовых выступлений? Смешна она в своем страхе. В ажиотаже борьбы районное начальство не задумывается над тем, а не подхлестывает ли оно такими своими действиями местных жителей еще активнее принять участие в голосовании. Ведь логика простого человека очень проста: если власти чего-то боятся, значит, их "рыльце в пушку".

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

Заявление Объединенной гражданской партии

7 мая около десяти часов вечера по пути домой со стоянки своего автомобиля исчез (возможно, был похищен одной из спецслужб правящего режима) видный деятель демократической оппозиции Юрий Захаренко.

Генерал-майор Юрий Захаренко — бывший министр внутренних дел Беларуси, член национального комитета ОГП, является доверенным лицом претендента в президенты Беларуси Михаила Чигиря. В последнее время Юрий Захаренко активно занимался созданием союза белорусских офицеров.

О том, что это может быть не случайностью, а спланированной акцией по устранению одного из активных представителей белорусской демократической оппозиции, свидетельствует ряд фактов: возбуждение сомнительного уголовного дела в Гомеле, объявление в розыск без ознакомления с этим делом, постоянная слежка, угрозы физической расправы.

Настораживает и вызывает ряд закономерных вопросов: "случайная" гибель А.Майсени, странная смерть Г.Карпенко, гибель в автокатастрофе одного из руководителей избирательного штаба М.Чигиря А.Печерского.

Мы требуем немедленного освобождения Юрия Захаренко, проведения расследования и привлечения к ответственности всех виновных в организации расправ с лидерами оппозиции.

От имени политсовета Объединенной гражданской партии председатель ОГП, профессор С.БОГДАНКЕВИЧ.

Надвор'е

13 і 14 мая па краіне — воблачнае з праясненнямі надвор'е. 13-га без ападкаў. 14-га на большай тэрыторыі — дажджы. Вецер пераменных напрамкаў, 4—9 м/с. Уначы 13-га на большай частцы тэрыторыі замаразкі 0...-5, уначы 14-га +1...+6, па паўночным усходзе замаразкі да -2; удзень +7...+12. 14-га ўдзень па Брэсцкай вобласці да +16.

Пр. Васіля, Даната, Ігната, Максіма, Мікіты, Якава.
К. УНЕБАЎШЭСЦЕ, Роберта, Сэрваца, Юты.

150 гадоў з дня нараджэння Панаса Мірнага (сапр. А.Я.Рудчанка; 1849—1920), украінскага пісьменніка.

130 гадоў з дня нараджэння Я.М.Кругера (1869—1940), беларускага жывапісца, педагога.

МАЙ
13
'99 **ЧАЦВЕР**

Усход 5.10
Захад 21.02
Даўж. дня 15.52

Маладзік 15 мая
Усход 5.44
Захад 19.34

Слышали?

Милиция помогает Чигирю

В предвыборном штабе кандидата в президенты Республики Беларусь Михаила Чигиря уже и не ожидали, что таинственно исчезнувший отсюда компьютер вернется к прежним хозяевам.

Дело в том, что в апреле из офиса были украдены компьютер, факс, телевизор и электрочайник. О пропаже стало известно правоохранительным органам. Сотрудники Фрунзенского РОВД Минска обнаружили компьютер, который, по словам милиционеров, сиротливо лежал в кустах. К сожалению, рядом с ним не лежали ни факс, ни телевизор, ни даже электрочайник. Впрочем, находка все же обрадовала, ибо компьютер этот принадлежал Объединенной гражданской партии и был взят, как говорится, для временного пользования с обещанием возвратить технику. Удивительно, но из компьютера даже не исчез блок памяти. Может быть, потому что в нем содержалась информация, касающаяся только ОГП, а не команды Чигиря.

Сотрудникам штаба о находке стало известно из записки следующего содержания: "Вам необходимо обратиться во Фрунзенский РОВД в дежурную часть". Одного только пока не могут выяснить в штабе — каким образом записка попала в штаб-квартиру, если, уходя из нее, обе двери закрывали. И если одна из дверей имеет кнопочный замок и можно предположить, что по рассеянности забыли нажать на кнопку, то вторая дверь открывается и закрывается только ключом...

Владимир ГЛОД.

SOS!

Откликнитесь на эту боль

16 марта 1999 года молодая двадцатичетырехлетняя девушка — Папроцкая Виолетта Геннадьевна — попала в аварию на железной дороге. Она лишилась обеих ног и левой руки, только за месяц перенесла шесть операций. Ей предстоит длительное реабилитационное лечение за границей с изготовлением протезов. •

Благотворительный фонд поддержки предпринимателей-инвалидов "Вилакдэс" обращается ко всем предприятиям и организациям, ко всем людям доброй воли: "ПОМОГИТЕ! Откликнитесь на эту боль!". Наш расчетный счет № 3015206470018 в МОУ Белагропромбанка в Минске, код 942, с пометкой: "на лечение Папроцкой В.Г." Телефон для справок: 274-71-96.

Р.Д.ПОТАПОВА, председатель БФППИ "Вилакдэс"

Из штаб-квартиры НАТО

Высокая интенсивность налетов

10 мая 1999 года в штаб-квартире НАТО состоялась очередная встреча с журналистами. О чем сообщили им: Джеми Ши — политический докладчик НАТО и генерал Вальтер Йертс?

Джеми Ши в начале своего выступления сообщил о встрече, которая состоялась между Генеральным Секретарем НАТО Хавьером Соланой и Канцлером Германии Герхардом Шредером в Бонне. На встрече обсуждалась текущая ситуация как на фронте воздушном, так и на "фронте" дипломатическом. Господин Шредер как председательствующий в Европейском Союзе отправляется в Пекин с целью передачи соболезнований по поводу трагической ошибки НАТО, атаковавшего китайское посольство в Белграде, а также с намерениями обсудить с китайским правительством причины конфликта в Косово и текущее положение дел в зоне конфликта.

"Прошедшие сутки как всегда отличались высокой интенсивностью налетов и бомбардировок НАТО: уничтожены многочисленные военные объекты как в самом Косово, так и в Сербии, в том числе: бронетанковая техника — танки, артиллерия, БМП, военные грузовики; узлы связи, радиолокационные станции; линии коммуникации, мосты; военные городки; военные министерства и т.д."

"Мы также прикладываем усилия по разрешению кризиса гуманитарного. Ситуация в Албании на сегодняшний день более-менее стабилизировалась. Мы реализуем проект строительства в Албании временного лагеря для беженцев на 50 000 мест, который будет реализован к концу этого месяца". "Великобритания, несмотря на инцидент с китайским посольством, приняла решение выслать 200 дополнительных военнослужащих в Албанию для оказания помощи в разрешении гуманитарного кризиса в странах, граничащих с Косово".

Генерал Вальтер Йертс: "Авиационные атаки военных объектов за последние сутки отличались такой же интенсивностью, которая была всю последнюю неделю".

Далее генерал привел статистику по поставленной гуманитарной помощи за всю 47-дневную кампанию: 763 вылета в Албанию, 572 — в Македонию.

В итоге туда доставлено:

4128 тонн продуктов питания, 1256 тонн медицинского оборудования и лекарств, 1951 тонна палаточного оборудования, 4818 тонн товаров общего назначения.

"Все самолеты НАТО после выполнения боевой и гуманитарной задачи в целости и сохранности вернулись на аэродромы".

Зянон ПАЗЬНЯК

(Платформа прэтэндэнта на пасаду прэзідэнта Рэспублікі Беларусь)

Беларусь — наш беларускі дом.

Праграмныя палажэнні дзяржаўнай палітыкі БНФ "Адраджэньне"

Сутнасць і мэта

Беларусь стаіць перад жорсткім выбарам: ці трапіць у палітычную і каланіяльную залежнасць ад Расіі, ці змагацца і будаваць незалежную дэмакратычную дзяржаву ў Еўропе.

Першы шлях, і гісторыя пра гэта сведчыць, — шлях нацыянальнага прыніжэння, эканамічнай адсталасці і духоўнай дэградацыі, страта ўласнасці, незалежнасці і свабоды.

Другі шлях — ліквідацыя дыктатарскага рэжыму, змаганне з рускім імперыялізмам і перспектыва нацыянальна-культурнага адраджэння, эканамічнага дабрабыту і грамадскага спакою.

На першы шлях Беларусь спрабуе скіраваць Масква і яе памагатыя ў Беларусі. За другі шлях змагаецца Беларускі народны фронт.

Беларусь — адна з найбагацейшых краін Еўропы па прыродных, культурных і тэрытарыяльных рэсурсах. Насельніцтва Беларусі — працавітае і адукаванае.

Беларусы могуць і павінны жыць прыстойна і заможна. Для гэтага, перш за ўсё, трэба разарваць путы залежнасці ад існуючага прамаскоўскага рэжыму і ад імперскай палітыкі Расіі.

Трэба ўзаемадзейнічаць з цывілізаванай Еўропай і захаваць мірныя дачыненні з Усходам.

Мы ставім задачу ўмацаваць незалежнасць і пабудаваць беларускую дзяржаву на грунце дэмакратыі, культуры і права; беззваротна выйсці на шлях духоўнага нацыянальнага развіцця, эканамічнага і культурнага прагрэсу.

Апорай для здзяйснення гэтай задачы з'яўляецца тое, што большая частка насельніцтва Беларусі імкнецца да перамен.

Месца Беларусі — сярод развітых еўрапейскіх краін.

Тэзісы

— Беларусь — незалежная дэмакратычная дзяржава ў Еўропе.

— Нацыянальна-культурнае адраджэнне Беларусі, аднаўленне беларускай школы, асветы і адукацыі. Адзіная адукацыйная палітыка. Бясплатнасць усёй сістэмы дзяржаўнай адукацыі. Апора на культуру і хрысціянскія каштоўнасці.

— Раўнапраўнасць канфесій у сферы беларускага падпарадкавання. Гарантыі правоў нацыянальным меншасцям.

— Аднаўленне беларускіх дзяржаўных інстытутаў улады, дзяржаўнасці беларускай мовы, дзяржаўных беларускіх сімвалаў, Канстытуцыі 1994 года.

— Збалансаванне галінаў улады, павелічэнне ролі парламента і ўрада. Судовая рэформа. Незалежная адвакатура; свабодная (неабавязковая) сістэма самакіравання, абумоўленая воляй і выбарам насельніцтва.

— Уладкаванне арміі і ўнутраных войскаў. Армія стаіць на варце беларускіх нацыянальных інтарэсаў і з'яўляецца гарантыяй бяспекі краіны.

— Стварэнне паліцыі і сістэмы законаў аб паліцыі.

— Рынкавая эканоміка з існаваннем дзяржаўнага сектара ў эканамічных дачыненнях. Упарадкаванне дачыненняў уласнасці. Вызначэнне і заканадаўчае замацаванне маёмасных правоў усіх уласнікаў. Першаснасць уласнасці. Стабільнасць інстытута ўласнасці. Упарадкаванне прыватызацыі. Прыватызацыя на падставе рынкавых механізмаў і нацыянальных законаў.

— Развіццё сельскай гаспадаркі на аснове ўсіх форм уласнасці на зямлю; рэканструкцыя калгасаў у рынкавыя гаспадаркі. Зберажэнне працаўнікоў вёскі, кіраўнікоў, гаспадароў, арганізатараў, спецыялістаў. Развіццё і дзяржаўная падтрымка прыватных гаспадарак. Заснаванне і дзейнасць зямельных іпатэчных банкаў.

— Фінансавае ўладкаванне. Увядзенне беларускага талера. Збалансаваная манетарная палітыка, спыненне інфляцыі і росту цэн. Канвертацыя талера.

— Спрошчаная сістэма падаткаў (вызваленне ад падаткаў, ільготныя падаткі, рацыянальна абумоўленыя падаткі), накіраваная на развіццё прадпрымальніцтва, узбагачэнне людзей і стварэнне сярэдняга класа. Стабільнасць законаў.

— Вяртанне да нармальнага рэжыму працы беларускай дзяржаўнай мяжы і мытні. Адмена мытных пошлін на ўвоз і вываз замежных тавараў, якія не выпрацоўваюцца ў Беларусі (легкавыя аўтамабілі, некаторыя віды лекаў і г.д.). Аднаўленне свабоднага гандлю такімі таварамі. Палітыка мытных пошлін, накіраваная на забеспячэнне беларускіх нацыянальных інтарэсаў, беларускіх суб'ектаў гаспадарання і беларускіх грамадзян.

— Збалансаванне замежнага гандлю. Арыентацыя на гандлёвую выгаду з улікам беларускіх нацыянальных інтарэсаў. Ліквідацыя нявыгадных, штучна створаных гандлёвых накірункаў. Асваенне заходніх, паўночных і паўднёвых гандлёвых вектараў.

— Сістэма аховы здароўя з апорай на дзяржаўную (бясплатную) медыцыну. Сістэма прафілактычнай медыцыны. Медыцына — дзяржаўны прыярытэт. Арганізацыя страхавой медыцыны. Арганізацыя дзяржаўнага медыцынскага фонду.

— Падтрымка і ўмацаванне дзяржаўнага пенсійнага фонду. Крэдытныя і бюджэтныя адлічэнні ў пенсійны фонд. Адлічэнні ад прыватызацыі дзяржаўнай маёмасці. Гарантыя дзяржаўнага пенсійнага забеспячэння і выплаты пенсій пенсіянерам.

— Сям'я, мацярынства, моладзь, дзяцінства — галоўны гуманітарны і сацыяльны клопат дзяржавы. Моцная, здаровая сям'я — моцнае, здаровае грамадства. Падтрымка сям'і праз жыллёвую палітыку, праз гарантыю працоўных месцаў для моладзі, праз сістэму адукацыі і ахову здароўя, адпаведную крэдытную і падатковую палітыку, сістэму фондаў і заканадаўства. Падтрымка павелічэння нараджальнасці ў сям'і. Спыніць выміранне беларусаў і забяспечыць натуральны прырост беларускага насельніцтва ёсць стратэгічная задача развіцця грамадства.

— Уладкаванне статусу пасьлячарнобыльскіх радыеактыўна засмечаных тэрыторый. Стварэнне бяспекі для здароўя людзей. Невыкарыстанне забруджанай зямлі ў сельскай гаспадарцы, скасаванне перашкод для гуманітарнай дапамогі, сістэма забеспячэння чыстымі прадуктамі і лекамі, сацыянальная санацыя тэрыторый, ажыццяўленне дзяржаўных экалагічных праграм.

— Экалагічнае і культуралагічнае аздараўленне прыроды (аднаўленне малых рэк, азёр, мікратапанімікі, жыццёва важных зон). Павышэнне якасці навакольнага асяроддзя (вады, паветра, жыллёвых умоў, прадуктаў харчавання і г.д.). Стварэнне эфектыўнай сістэмы кіравання экалогіяй (экалагічнае права, арганізацыя аховы прыроды, кантроль за экалагічнымі рэгламентамі, ашчаднае рэсурсакарыстанне, навукаёмкія і малаадходныя тэхналогіі, біятэхналогіі, эфектыўнае землекарыстанне і г.д.).

Прыярытэты ва ўнутранай дзяржаўнай палітыцы

Галоўным і безумоўным прыярытэтам з'яўляецца дзяржаўная незалежнасць і суверэнітэт Беларусі. Прыярытэтнымі накірункамі ва ўнутранай палітыцы будуць: адраджэнне беларускай духоўнай, мастацкай і матэрыяльнай культуры на аснове беларускага вопыту, менталітэту і беларускай мовы; сістэмнае аднаўленне беларускай школы, асветы і адукацыі; падтрымка заснаваных на рэлігіі прынцыпаў маралі і справядлівасці; развіццё навукі, прадпрымальніцтва, адукацыі, сельскай гаспадркі, навукаёмістых галінаў прамысловасці, стратэгічных галінаў (энергетыка), ажыццяўленне валютапрыбытковых праектаў.

Галоўным дзеючым фактарам ва ўнутранай палітыцы будзе стымуляванне матывацый людзей для дзейнасці. Дзяржаўная палітыка будзе спрыяць уздыму аптымізму ў грамадстве, прэстыжу працы, адраджэнню атмасферы духоўнасці, узаемнай павагі ў грамадстве.

Прыярытэты ў знешняй палітыцы

Умацаванне дзяржаўнай бяспекі Беларусі. Супрацоўніцтва з НАТО. Падрыхтоўка да найхутчэйшага ўступлення Беларусі ў НАТО.

Вектарная арыентацыя на Еўропу (краіны Еўрапейскай уніі і Скандынавіі).

Дачыненне з суседзямі (Украінай, Польшчай, Літвой, Латвіяй). Спыненне дызбалансу дачыненняў на Усходзе, штучна створанай палітычнай і эканамічнай залежнасці ад Расіі. Пераарыентацыя стратнага гандлю з Расіяй на заходні, паўднёвы і паўночны накірункі, наладжванне двухбаковых дачыненняў з Масквой на падставе міжнароднага і нацыянальнага заканадаўстваў і ўліку беларускіх інтарэсаў.

Стварэнне гарантый даверу да Беларусі і спрыяльнага клімату для заходніх інвестыцый і тэхналогій.

Першачарговыя дзеянні пасля ліквідацыі дыктатуры

Адразу пасля сканчэння дыктатуры, адмены ўлады рэжыму і ўступлення на пасаду новага прэзідэнта *аўтаматычна* зноў уступае ў дзеянне Канстытуцыя 1994 года, вяртаецца ўсё адмененае і забароненае рэжымам заканадаўства і інстытуты ўлады. Новы прэзідэнт стварае новы ўрад. Аднаўляецца праца Канстытуцыйнага суда, які выносіць прысуд аб адмене вынікаў незаконнага рэферэндуму 1995 года і ставіць пытанне аб узбуджэнні крымінальнай справы супраць яго ініцыятараў. Адразу ж вяртаюцца дзяржаўныя сімвалы Беларусі — бел-чырвона-белы сцяг і герб *Пагоня*. Распускаецца незаконны "нацыянальны сход" і ўзбуджаецца крымінальная справа аб антыканстытуцыйнай, антыдзяржаўнай дзейнасці супраць кожнага яго ўдзельніка.

Вярхоўны Савет 13-га склікання (дэпутаты, што засталіся вернымі Канстытуцыі) альбо новаабраны Грамадзянскі парламент прымае новы Закон аб выбарах на прапарцыйнай (альбо змешанай) аснове. Аб'яўляюцца і праводзяцца выбары ў парламент.

З выбраннем парламента працэс уступае ў нармальнае рэчышча. Пачынаецца збалансаванне галінаў улады, падрыхтоўка да мясцовых выбараў, сістэмнае ўладкаванне эканомікі, культуры, адукацыі, сацыяльнай сферы, міжнароднай палітыкі.

***

На першым этапе прыйдзецца дзейнічаць хутка і рашуча. Пры гэтым усе дзеянні новай улады будуць падначалены прынцыпу — "не нашкодзь!". Дзеянні павінны мець стваральны накірунак. Неабходна будзе:

1. Стварыць умовы для хуткага аднаўлення правамоцнасці Канстытуцыі. Усталяваць незалежную дзейнасць суддзяў усіх узроўняў, пракуратуры і адвакатуры, забяспечыць матэрыяльныя ўмовы гэтай незалежнасці.

2. Падрыхтаваць становішча і ўмовы для правядзення дэмакратычных выбараў у парламент Беларусі і мясцовыя прадстаўнічыя органы ўлады.

3. Забяспечыць доступ да радыё і тэлебачання грамадзянам, грамадскім арганізацыям, партыям. Ліквідаваць палітычную цэнзуру. Скасаваць дзяржаўную манаполію на электронныя сродкі масавай інфармацыі (СМІ). Удакладніць заканадаўчую базу адносна СМІ з улікам інтарэсаў культурна-нацыянальнага аднаўлення і бяспекі беларускай дзяржавы. Увесці льготнае падаткаабкладанне на інвестыцыйныя праекты ў СМІ.

4. Спыніць дзейнасць дэкрэтаў, указаў, законаў, паправак да законаў, якія не адпавядаюць інтарэсам беларускай дзяржавы, парушаюць правы чалавека і яго маёмасныя правы. Увесці права недатыкальнасці прыватнай уласнасці і маёмасці, права ўласніка на іх абарону. Правесці амністыю і скасаваць крымінальныя справы па палітычных і эканамічных пытаннях, якія былі ўзбуджаны дзяржаўнымі органамі. Правесці перагляд у судах крымінальных спраў эканамічнага і маёмаснага характару з мэтай вызвалення са зняволення і пры ўмове выплаты грашовай кампенсацыі і вяртання канфіскаванай маёмасці несправядліва асуджаным.

5. Зрабіць захады па навядзенні парадку і ўсталяванні законнасці. Узмацніць матэрыяльную і тэхнічную забяспечанасць міліцыі, памежнай варты і мытных органаў. Нармалізаваць дзейнасць беларуска-расійскай мяжы. (Увесці памежны і мытны кантроль).

6. Актывізаваць міжнародную дзейнасць. Нармалізаваць сувязь з краінамі Еўраатлантычнага альянсу. Аднавіць супрацоўніцтва з Еўрасаюзам, Еўрапарламентам, МВФ і іншымі міжнароднымі арганізацыямі.

7. Актывізаваць дзейнасць усіх суб'ектаў гаспадарання: грамадзян, прадпрымальнікаў, прадпрыемстваў. Дзеля гэтага:

— тэрмінова правесці перамовы з Расійскай Федэрацыяй па мытных пытаннях і ўвесці мытныя пошліны на імпарт і экспарт тавараў і прадукцыі ў інтарэсах Беларусі;

— правесці перамовы з суседнімі краінамі — Украінай, Польшчай, Літвой, Латвіяй, Чэхіяй. Удакладніць ранейшыя дамовы, падпісаць дадатковыя пагадненні для спрашчэння правіл перамяшчэння грамадзян Беларусі праз мяжу і актывізацыі гандлю;

— знізіць падатковую нагрузку на суб'екты гаспадарання, спрасціць справаздачнасць для малога і сярэдняга бізнесу. Усталяваць ільготныя падаткі для перапрацоўшчыкаў сельгаспрадукцыі, для вытворцаў лекаў, медыцынскай прадукцыі і медыцынскага абсталявання, для суб'ектаў, што працуюць на тых накірунках эканамічнай дзейнасці, якія даюць хуткія вынікі ў павелічэнні рабочых месц і насычэнні таварнага рынку. Вызваліць ад падаткаў прыбыткі, якія накіроўваюцца на інвестыцыі. Вызваліць ад уплаты асноўных падаткаў (дабаўленая вартасць, прыбытак) фірмы і прадпрыемствы, якія выконваюць іевестыцыйныя праекты для развіцця транспартных камунікацый, сувязі, турызму;

— ліквідаваць шматлікія кантрольныя органы;

— перадаць увесь арэндны нежылы фонд, у тым ліку той, што прыўлашчаны Упраўленнем справамі прэзідэнта, у муніцыпальную ўласнасць. Значна знізіць арэндную плату;

— увесці заяўлены прынцып пастаноўкі на ўлік суб'ектаў эканамічнай дзейнасці. Скасаваць дзяржаўную манаполію на большасць відаў прадукцыі. Адмяніць ліцэнзаванне відаў эканамічнай дзейнасці;

— нармалізаваць функцыянаванне дзяржаўнага бюджэту. Ліквідаваць фонд прэзідэнта, яго сродкі перавесці ў дзяржаўны бюджэт. Ліквідаваць пазабюджэтныя фонды;

— правесці аўкцыённую прадажу фірм, утвораных пры Упраўленні справамі прэзідэнта. Сродкі накіраваць на папаўненне пенсійнага фонду;

— уладкаваць правілы дзейнасці банкаўскай сістэмы. Зняць з камерцыйных банкаў функцыі кантролю за эканамічнай дзейнасцю кліентаў;

— стварыць умовы для свабоднай дзейнасці рынкавых механізмаў, у тым ліку: валютных, таварных, фондавых, нерухомай маёмасці, бірж, страхавых і фінансавых кампаній і інш.;

— правесці мерапрыемствы дзеля стабілізацыі беларускіх грошай. Забяспечыць устанаўленне адзінага курса беларускага рубля. Стварыць стабілізацыйны валютны запас. Увесці беларускую валюту (беларускі талер);

— актывізаваць аўкцыённую прыватызацыю гандлёвых прадпрыемстваў, прадпрыемстваў харчовай, лёгкай, будаўнічай прамысловасцей. Сродкі ад продажу дзяржаўнай маёмасці накіраваць на папаўненне пенсійнага фонду і дзяржаўнага страхавога кампенсацыйнага фонду.

***

Выбары новага беларускага парламента ў дэмакратычных умовах, дасягненне збалансаванасці галінаў улады, дасягненне стабільнасці на таварным рынку, увядзенне стабільнай беларускай валюты (талера) стануць прыкметай завяршэння пераходнага перыяду.

Тлумачэнні пазіцый

(Прыярытэты ва ўнутранай палітыцы)

Галоўным фактарам моцнага і здаровага грамадства з'яўляецца здаровая ідэя, якая яго яднае, а таксама культура, духоўнасць і традыцыйная мараль. Без маральнасці немагчыма ніякая эканоміка (акрамя крымінальнай). Без адраджэння нацыянальнай культуры народ няздольны стварыць дзяржаву і арганізаваць самастойнае жыццё. Таму гуманітарным чыннікам будзе нададзена першаснае значэнне ў дзяржаўнай палітыцы.

1. Навука ў сучасным свеце стала асноўнай вытворчай сілай, а адукаваны інтэлект — найбольшым вытворчым рэсурсам. Перамога ў навуцы прадугледжвае перамогу ў эканоміцы і перавагу на рынку. Навука павінна мець сувязь з вытворчасцю, адукацыяй і навучаннем. Але галоўным звяном у сістэме дзяржаўнай арганізацыі навукі ёсць **фундаментальная навука**, якая складаецца з навукі прыроды і навукі культуры (гуманітарная сфера). Навука мусіць быць чыннікам эканомікі і грунтам адукацыі, галоўным клопатам беларускага грамадства.

Трэба зыходзіць з неабходнасці аднавіць і рэалізаваць нашыя беларускія навуковыя перавагі ва Усходняй Еўропе, якія ў нас былі і якія яшчэ можна ўратаваць, адрадзіць і развіць. Калі мы гэтага не зробім, то рызыкуем стаць слабаразвітай краінай трэцяга свету ў электронна-інтэрнэтнай камп'ютарызаванай цывілізацыі. Бездань паглыбляецца, але беларусы не павінны апусціцца на дно.

2. Адукацыя. Развіццё гуманітарнай навукі дасць падставу для адукацыі чалавека і фармавання духоўнай, сацыяльнай асобы беларуса. Без такой асобы немагчымы ніякі прагрэс у дзяржаве і ніякія пераўтварэнні.

Неадукаваны чалавек нявдольны адэкватна ўспрымаць інфармацыю. Ён не разумее яе, запамінае толькі асобныя словы і робіцца аб'ектам для псіхалагічных маніпуляцый з боку палітыкаў і папулістаў.

Нельга дапусціць рэзкага падзелу грамадства на адукаваных і неадукаваных (ці малаадукаваных). За гэтым падзелам стаіць сацыяльны падзел на бедных і багатых, незалежна ад укладзенай працы. Такое грамадства не можа быць стабільным.

Вёска павінна быць адукаванай; сярэдняя адукацыя — абавязковай; сістэма навучання — дзяржаўным прыярытэтам. Нельга ператварыць адукацыю толькі ў прыватную справу. Вышэйшая і спецыяльная адукацыя павінна быць бясплатнай і ўсім даступнай. Трэба даваць магчымасць для спецыяльнага тэхнічнага навучання за кошт зацікаўленых прадпрыемстваў, арганізацый, працадаўцаў і міністэрстваў. Сродкі, затрачаныя на адукацыю і навучанне людзей, заўсёды акупляюцца. Нельга эканоміць на адукацыі, на настаўніках і педагогах — гэта блізарукія дзеянні, дарога ў беднасць і адсталасць.

Прыярытэт адукацыі — гуманітарнае развіццё асобы. Адукацыя павінна быць беларускай, заснаванай на беларускіх культурных каштоўнасцях і духоўных здабытках хрысціянскай Еўропы. Шмат дзе на Захадзе (асабліва за акіянам) змест і сістэма адукацыі (акрамя вышэйшай) знаходзіцца ў стане дэградацыі. Мы нічога не павінны слепа капіраваць і бяздумна пераймаць. Мы мусім усё абдумваць і бачыць будучыню Беларусі.

3. Сельская гаспадарка. Наша асноўнае народнае багацце — зямля. Ворнай зямлі ў нас шмат. Больш чым у самых перадавых краінах, і прыпадае каля гектара на чалавека.

У нас найбагацейшыя традыцыі сялянскай працы і сялянскай культуры, якія ўвайшлі складовай часткай у духоўную спадчыну беларусаў. Недапушчальна, недаравальна, каб Беларусь была залежнай ад замежных сельгаспрадуктаў. Мы не будзем тады мець ні ўстойлівай эканомікі, ні ўстойлівага грамадства.

Выратаваць, зберагчы і адрадзіць беларускае сялянства — гэта не толькі задача беларускай дзяржаўнай улады — гэта місія, гэта рашэнне для ўсіх, калі мы ўвогуле хочам застацца нацыяй і здольныя хоць трохі рэальна ацэньваць справы.

Людзі вёскі павінны быць асноўнымі землекарыстальнікамі і ўласнікамі зямлі. Зямельныя і сельскагаспадарчыя пераўтварэнні неабходна рабіць перш за ўсё ў іхніх інтарэсах, даць свабоду для вытворчых і гандлёвых дзеянняў актыўным асобам, паспрыяць стварэнню іпатэкі, сялянскага зямельнага банку і крэдытных таварыстваў, адрэгуляваць падаткі, эканамічна садзейнічаць вяртанню вясковых людзей з гарадоў на зямлю.

Мы не павінны страціць вясковыя кадры працаўнікоў, спецыялістаў, арганізатараў і кіраўнікоў. Для нармальнай эканомікі палітычныя прыхільнасці спецыялістаў не маюць значэння. Таму мы павінны стварыць нармальную эканоміку, бо спецыялісты самі па сабе не робяцца. Іхняя падрыхтоўка — гэта грамадская праца і грамадскі час.

Без хуткага ўздыму сельскай гаспадаркі, без сацыяльна-эканамічнага, культурнага адраджэння і развіцця вёскі нельга пабудаваць забяспечанае грамадства ў Беларусі. Беларуская вёска павінна быць заможнай, таварнай і застацца традыцыйна кансерватыўнай.

Заможнае грамадства — тое, дзе заможны селянін. Гэта грунт. Галеча вёскі расколвае грамадства на бедных і багатых, дае ланцуговую рэакцыю нестабільнасці ў дзяржаве. Сельская гаспадарка павінна стаць нашым прыярытэтам у гаспадарчым развіцці і адным з галоўных клопатаў у эканоміцы.

4. Сярэдняе прадпрымальніцтва (сярэдні бізнес). Прыярытэтам такога падыходу ў час станаўлення рэформаў — агульнавядомыя: хуткадаступнасць, хуткі эфект, шырокая занятасць, высокая мабільнасць. Акрамя таго, сярэдняе прадпрымальніцтва стварае адказнага гаспадара, рабочыя месцы і сярэдні сацыяльны пласт людзей. Гэта змяняе не толькі эканамічны, але і палітычны клімат у грамадстве, спрыяе дэмакратыі і неабарачальнасці рынкавых пераўтварэнняў. Тэмпу сярэднепрадпрымальніцкіх працэсаў павінны спрыяць: просты, хуткі, заяўляльны спосаб рэгістрацыі прадпрыемства, рацыянальна абумоўленыя сістэмы крэдытавання і галоўнае — спрошчаная сістэма падаткаў, накіраваная перш за ўсё на падтрымку і станаўленне актыўнага прадпрымальніцтва.

(Прыярытэты ў знешняй палітыцы)

5. Дачыненні з краінамі-суседзямі заўсёды маюць першачарговае значэнне (бо ёсць агульныя межы, праблемы і інтарэсы). Трэба ўлічваць яшчэ нашы агульныя міжнародныя інтарэсы вызвалення з-пад расійскай акупацыі былога СССР і падобнасць умоваў у нашай частцы Еўропы, якія прадугледжваюць салідарныя пазіцыі і салідарную палітыку, выгадную для ўсіх.

6. Важнейшая задача міжнароднай палітыкі Беларусі — нейтралізаваць пастаянную пагрозу з Усходу. Гэта цяпер стала задачай №1. Як мадэль дачыненняў трэба разглядаць палітыку Эстоніі, якая практычна поўнасцю пераарыентавала свае эканамічныя адносіны і гандаль на Скандынавію і Заходні свет. Фінансавы крах і эканамічны развал у Расіі не трывожыць упэўненае плаванне эстонскага карабля. Беларусь мела выдатныя магчымасці для пабудовы вектарна накіраванай на Еўропу і на шырокі свет мадэлі ўзаемных эканамічных адносінаў, якія, нягледзячы на палітычныя перашкоды, пачалі стыхійна ажыццяўляцца ў першай палове 90-х гадоў. За часы дыктатуры і рэжыму Лукашэнкі добрыя тэндэнцыі ў замежным гандлі былі гвалтоўна спыненыя і штучна, з вялікімі стратамі, насуперак эканамічным і нацыянальным інтарэсам Беларусі, прывязаны да Расіі, зыходзячы перш за ўсё з маскоўскіх геапалітычных і рэваншысцкіх памкненняў.

Ненармальнае становішча будзе зменена. У барацьбе з няспынным рускім імперыялізмам мы павінны будзем праводзіць цвёрдую, але цвярозую, разумную палітыку. Мы не павінны перагароджваць Расіі дарогу на Захад, але вымушаны ўлічваць узаемныя эканамічныя інтарэсы на аснове двухбаковых умоваў і пагадненняў, нацыянальных законаў і нормаў міжнароднага права.

Наша палітыка ў дачыненні да Расіі павінна стаць нейтральнай. Нам зручна ўдзельнічаць у розных формах супрацоўніцтва з НАТО, з краінамі еўрапейскай уніі і іншымі краінамі Еўропы. Мы павінны разумець, што наша бяспека будзе залежаць ад двух фактараў: моцнага сучаснага беларускага войска і членства ў НАТО. Першы фактар мы можам стварыць самі за некалькі гадоў. Другі — у залежнасці ад таго, наколькі моцна і стабільна мы засведчым сябе ў Еўропе як дэмакратычная дзяржава.

Я цвёрда перакананы, што Беларусь, нават стаўшы нармальнай, заможнай дэмакратычнай краінай, не павінна ўступаць у Еўрапейскую ўнію, а застацца за яе межамі гэтак жа, як краіны Скандынавіі, Ісландыя і іншыя. Нам гэтак будзе больш эканамічна выгадна і палітычна зручна. Мы захаваем большую шырыню для манёўру і самастойнасці. Мы пазбегнем верагоднасці разбурэння свайго рынку і цэлых галінаў вытворчасці, магчымых стратаў беларускай рабочай сілы, адплыву інтэлекту, абавязку выконваць чужыя, часта непрымальныя для нас устаноўкі.

Асобы, якім выпадзе доля ўдзельнічаць у кіраванні Беларускай дзяржавай і ўплываць на будучыню нацыі, павінны разумець тое, пра што не ведаюць звычайныя людзі. Захад, які стварыў таварную цывілізацыю, фінансавую магутнасць, прыярытэт права і свабоды для чалавека, гэты дэмакратычны Захад перажывае маральны крызіс і духоўны спад, які год за годам, дзень за днём павялічваецца і нагадвае пра сябе. Дэмакратычныя свабоды асобы ператвараюцца ў свабоду заганаў і замацоўваюцца ў заканадаўстве.

Для нацыі, якая вызвалілася ад камунізму і ідзе ў Еўропу без дэмакратычнага імунітэту, — гэта пагроза.

7. Стварэнне ўмоў для інвестыцый. Калі пераможа Народны фронт і будзе ліквідавана дыктатура, вернута канстытуцыйная законнасць, не думаю, што ўзнікнуць цяжкасці з крэдытамі і інвестыцыямі. Тым больш што ўмовы для інвестыцый мы створым. Дапамога будзе. Будзе ўжо на старце. Аднак я глыбока перакананы, што разлік на ажыццяўленне эканамічных пераўтварэнняў мы павінны зрабіць па самых жорсткім варыянце — без спадзявання на знешняе фінансаванне. Вытворчыя, інтэлектуальныя і духоўныя рэсурсы ў нас ёсць. Гэтак мы будзем больш адказнымі і больш незалежнымі. Бо самае надзейнае — спадзявацца на сябе, на сваю Бацькаўшчыну, на свой народ.

P.S. *"Платформа прэтэндэнта на пасаду прэзідэнта Рэспублікі Беларусь" Зянона Пазьняка надрукавана ў скарочаным варыянце, без раздзела "Варыянты перамены ўлады" — па цэнзурных меркаваннях.*

У выніку раптоўных прымаразкаў у Брэсцкай вобласці знішчана каля 300 га пасеваў збожжавых культур

Каля 300 гектараў пасеваў збожжавых культур знішчаны ў Лунінецкім раёне ў выніку прымаразкаў, якія абрынуліся на Брэсцкую вобласць у апошні тыдзень.

Паводле звестак метэаролагаў, у ноч на 6 мая на асобных участках тарфянікаў на працягу 3—4 гадзін стрэлка тэрмометра паказвала -12 градусаў па Цэльсію. Ад замаразкаў пацярпелі пасевы ячменю і аўсу ў Ганцавіцкім, Ляхавіцкім і некаторых іншых раёнах, падмёрзла расада агародніны — капусты, памідораў.

На думку спецыялістаў, панікаваць не варта: падмёрзлыя пасевы павінны "ажыць", і ўраджай з гэтых палёў атрымаць удасца, хоць і не такі, як хацелася б. Найбольшы ж урон нанесены квітнеючым садам — яблыням, вішням, грушам, а таксама вінаграднікам, якія растуць практычна на кожным прысядзібным участку вобласці. Праз некалькі дзён будзе вядома, наколькі Брэстчына пацярпела ад прымаразкаў у грашовым выражэнні.

Валянціна КАЗЛОВІЧ, БелаПАН.

Реплика

Посевная лихорадка

Нескончаемый поток машин в субботу утром и в воскресенье вечером, согнутые над грядами фигуры, едкий запах навоза, аккуратные земляные полоски, древние старухи, стоящие на коленях на земле и что-то тыркающие тяпками, — *дачная пора на Беларуси в самом разгаре!*

Но не все ладно в дачном королевстве. Казалось бы, та же земля, те же семена, те же лопаты и грабли, те же первые мозоли на пока еще не натруженных "городских" руках, но... Изменилась сама атмосфера весенне-дачной посевной. Люди в ожидании тяжелых времен всерьез готовятся к голодным временам, засеивают каждый клочок дачных соток, стремятся получить как можно больший урожай...

Картина с натуры. ...Дачное товарищество "Вязынка". Пенсионер дедушка Петя с утра до вечера на грядах. "Так тяжело стало жить. Как никогда, — вздыхает он. — Картошечка, огурчики, укропчик — все свое, свежее, без нитратов. Раньше я работал на земле в силу привычки и просто для удовольствия. Но в этом году придется разработать еще кусок земли за забором, потому что без своих овощей следующую зиму уже не протяну. Придется работать, не разгибая спины..."

Наступили тяжелые времена. А трудяга-белорус безмолвствует и рассчитывает только на свои силы да на свою "землянку", где его пока никто не трогает. В конце двадцатого века, чтоб хоть как-то сводить концы с концами, белорусы переходят на натуральное хозяйство. Браво, европейская нация! Спасибо родному правительству!

Анна СОУСЬ.

А если?

Не по приказу надо жить, а по уму

Ну и летит же время! Кажется, еще совсем недавно мы с женой, оба молодые специалисты, ехали по распределению в незнакомый городок. Он стал нам родным, и мы стали там своими, вырастили детей. Не жалеем, что так сложилась судьба.

Окончив институт, по распределению уехал на работу и сын. Мы не перечили — так надо, хотя очень скучаем без него, без внуков. А видеться теперь доводится редко — уж больно дорога дорогая.

Теперь и дочка на пороге института. Казалось бы, радоваться надо, что выходит на самостоятельный путь. Но на сердце тревога. А что, если пошлют в "зону"? Теперь многих выпускников посылают туда в обязательном порядке. А ведь для молодого организма воздействие радиации особенно опасно. Им же — жить и жить, рожать детей. Как скажется в дальнейшем на здоровье их пребывание на зараженной земле на протяжении нескольких лет?

Перед нами когда-то такого вопроса не стояло. Теперь же — иные времена, постчернобыльские, и вопросы встают неумолимо грозные.

Конечно, я понимаю: и в загрязненной радионуклидами зоне живут люди, а, значит, требуются специалисты. Я и сам бы не против поехать туда поработать какое-то время — на договорных условиях, разумеется. Вместо дочки.

К этому я и веду. Людям, которые уже вырастили детей, ехать туда не так страшно. Думаю, охотников нашлось бы немало, если только их материально заинтересовать. Таким образом мы сберегли бы здоровье молодого поколения.

Но у нас ведь правит бал не здравый смысл, а приказ. Как в военное время. Но кто и что от этого выиграет — сегодняшние наши дела или завтрашние? Никакие. Не по приказу надо жить, а по уму.

Григорий ВЕСЛОВСКИЙ.

Переписка

Прошу проверить, дошло ли мое письмо Михаилу Николаевичу

Главному редактору газеты "Народная воля" И.Середичу

Добрый день, многоуважаемый главный редактор "Народной воли"!

Посылаю Вам копию моего письма Михаилу Чигирю, которое я отправил по адресу, указанному в газете. Ознакомьтесь также с копиями моего варианта текста гимна Беларуси и другими моими песенными текстами.

Прошу проверить, дошло ли мое письмо Михаилу Чигирю с текстом гимна и песенными текстами.

С уважением —
Леонид Россиянский,
участник Великой Отечественной войны, житель Минска.

От редакции. К ветеранам, людям старшего поколения обычно обращаются по имени и отчеству. К сожалению, наш автор указал только фамилию и имя — Леонид. Поэтому у нас нет возможности соблюсти этикет, но скажем: спасибо Вам, дорогой наш друг, за внимание к "Народной воле", за теплые слова, адресованные Михаилу Николаевичу Чигирю, за творческие старания в подготовке варианта гимна Беларуси и песенных текстов. Последнее мы не беремся оценивать, хотя с одним куплетом из предлагаемого Вами проекта гимна читателей ознакомим:

Слаўся, наша свабодная Бацькаўшчына,
Слаўся доўга, слаўся на векі вякоў.
Для кожнага беларуса — Радзіма,
Для ўсіх на тваёй зямлі жыхароў.

Что касается того, получил ли Михаил Чигирь Ваше послание, — мы не знаем. Но печатаем его в газете. Полагаем, что оно представит интерес и для широкого круга общественности.

Бывшему премьер-министру Беларуси Михаилу Чигирю

Добрый день, многоуважаемый Михаил Чигирь!

Я выписываю "АиФ", решился на покупку газеты "Народная воля". Из газеты узнал, что Вы находитесь в следственном изоляторе МВД. Жаль, очень жаль. Знаю Вас с прошлых лет как умного руководителя, специалиста высокого класса с демократическими идеями.

Не скрываю, что я два раза голосовал за президента Беларуси А.Г.Лукашенко. Но не все в его политике (и не только в последнее время) мне нравится. По этому вопросу у меня особое мнение, но я — это не все граждане Беларуси. Пока получаю ежемесячно пенсию. Имею различные льготы как участник ВОВ. Жить трудно, но когда было легко? Цены на продукты идут далеко впереди пенсии, и это несмотря на то, что пенсия ежемесячно растет на 10 процентов.

Но не хлебом единым живет человек. Радует то, что еще не все потеряно, и то, что в Беларуси сейчас нет коммунистической диктатуры пролетариата, тоталитарной системы Политбюро КПСС, национализма и антисемитизма. Существуют определенные свободы, не такие, как в России, но можно и нужно надеяться, что все лучшее — впереди.

Узнал из газеты, что Вы — претендент в президенты Беларуси, и после неожиданной смерти Геннадия Карпенко я не вижу пока лучшего кандидата в президенты.

Когда вы были премьер-министром, от Вас ответа я, возможно, и не получил бы, как не получаю сейчас от президента А.Г.Лукашенко. Но теперь, когда у Вас меньше забот и больше свободного времени, надеюсь получить несколько строк из мест заключения с Вашим автографом на листе моего варианта текста гимна Беларуси и моих песенных текстах.

Сейчас каждый человек должен высказаться в защиту мира на планете. Никому не нужно втягивание России и Беларуси в конфликт Югославии с НАТО. Я согласен со словами президента Татарстана: "Уже далеко зашли в противостоянии с НАТО". Согласен и со словами президента Грузии, что в Югославии геноцид к албанцам Косово; президента Башкирии, что "во всем, что происходит в Югославии, виноват Милошевич". Нельзя допустить сползание конфликта в третью мировую войну. Известно, что из искры возгорается пламя.

Стоп-кадр

...Хутка канікулы!

Фота Рамана КАБЯКА.

За апошнія дзесяць гадоў захворваемасць на рак у Мінску павялічылася амаль у паўтара раза

Пра гэта паведаміў на прэс-канферэнцыі галоўны ўрач Мінскага гарадскога анкалагічнага дыспансера Віктар Рэбека.

За апошнія пяць гадоў змянілася структура захворваемасці злаякаснымі новаўтварэннямі насельніцтва беларускай сталіцы. Калі ў 1994 годзе ў тройку лідэраў уваходзілі рак абадочнай і прамой кішкі (532 выпадкі), рак лёгкіх (505) і рак страўніка (498), то ў 1998 годзе на першае месца выйшаў рак малочнай залозы (651 выпадак), на другое — рак скуры (643), а рак абадочнай і прамой кішкі апусціўся на трэцяе месца (619).

Па словах В.Рэбекі, наступствы чарнобыльскай аварыі аказваюць негатыўнае ўздзеянне на здароўе жыхароў сталіцы. Так, Мінск выйшаў на другое месца па ўзроўні захворваемасці ракам шчытападобнай залозы — 8,4 выпадка на 100 тысяч насельніцтва (на першым месцы — Гомельская вобласць). З 1994-га па 1998 гады колькасць захварэўшых на рак шчытападобнай залозы ўзрасла са 113 да 141 чалавека ў год, ці на 24,8 працэнта. Узрастае захворваемасць на рак сярод маладых мінчан ва ўзросце 20—30 гадоў. Чакаецца, што ў 2000-м годзе колькасць захварэўшых на рак мінчан дасягне 6 тысяч.

Цяперашнім часам сярод прычын смяротнасці жыхароў сталіцы анкалагічныя захворванні займаюць другое месца пасля сардэчна-сасудзістых. Рак становіцца прычынай смерці кожнага чацвёртага мінчаніна.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

Суд задаволіў іск былога трактарыста калгаса імя Калініна да гэтай гаспадаркі

110 мільёнаў рублёў удалося адсудзіць у калгаса імя Калініна Ганцавіцкага раёна Брэсцкай вобласці быламу трактарысту гаспадаркі Сяргею Жалезнаму за ўрон, нанесены яго здароўю.

Летам 1995 года 44-гадовы механізатар атрымаў падчас працы цяжкую траўму — пералом паяснічнага пазванка з пашкоджаннем спіннога мозгу. У выніку Сяргей Жалезны стаў інвалідам I групы, па сутнасці, пераклаўшы на жонку клопаты аб хлебе надзённым для пецярых дзяцей. Грашовую дапамогу ад калгаса інвалід атрымліваў нерэгулярна, адміністрацыя гаспадаркі нават не палічыла патрэбным выплаціць пацярпеўшаму 5 мільёнаў рублёў — суму, якую сход калгаснікаў прызначыў выдаць Сяргею з калгаснай касы на лекі. Паколькі спробы знайсці праўду ва ўладаў поспехам не ўвянчаліся, сваякі інваліда звярнуліся ў прававы інфармацыйны цэнтр Беларускага кангрэса дэмакратычных прафсаюзаў, які знаходзіцца ў Брэсце.

Дзякуючы юрыдычнай дапамозе, якую ім аказалі ў Цэнтры, удалося прад'явіць іск калгасу ў памеры 980 мільёнаў рублёў. Суд палічыў магчымым задаволіць іск і ацаніў маральны ўрон у 110 мільёнаў рублёў.

Валянціна КАЗЛОВІЧ.

Хавьер Солана... Генеральный секретарь НАТО. Человек, фамилия которого не сходит в эти дни со страниц мировой прессы. Кто он? Ответы на этот и многие другие вопросы — в публикуемой статье.

Не так давно видный испанский философ Эухенио Триас заметил: "Я вспоминаю, как в 1984 году Хавьер Солана, в то время министр культуры в правительстве социалистов, вручал лауреатам премии в области литературы и критики. Если бы мне тогда кто-то сказал, что через 15 лет тот же Солана будет отправлять эскадрильи боевых самолетов НАТО бомбить Югославию, я бы подумал, что он просто сошел с ума".

Впрочем, эту фразу вряд ли сочтешь оригинальной. Нечто подобное говорили в декабре 1995 года, когда Хавьер Солана неожиданно для всех поднялся на высший в Североатлантическом альянсе и, пожалуй, самый престижный в Западной Европе международный пост. Даже за океаном самые прозорливые и вдумчивые аналитики всезнающего и всесильного ЦРУ не могли предсказать, что этот "молодой испанский националист" когда-либо станет генеральным секретарем НАТО.

Действительно, казалось бы, ничто не предвещало такого крутого поворота в его судьбе. Во всяком случае, внешне.

Хавьер Солана Мадариага родился в Мадриде 14 июля 1942 года в семье либералов, которой чужды были любые проявления авторитаризма, не говоря уже о диктаторстве. Это была семья, корни которой уходили в известный аристократический клан. Отец Хавьера — видный ученый-химик, приверженец республиканского строя, не скрывавший негативного отношения к франкистам.

Дед — глубоко почитаемый испанцами либеральный ученый и мыслитель Сальвадор де Мадариага, стоявший у истоков Лиги Наций.

Сам Хавьер получил прекрасное образование. Сначала он учился в престижном столичном колледже "Эль Пилар", затем в мадридском университете "Комплутенсе" и Автономном университете, по окончании которых стал физиком. В 1966—1968 годах в качестве стипендиата "Фонда Фулбрайта" совершенствовал свои знания в различных учебных заведениях США. С 1968 по 1971 год в университете штата Вирджиния занимался научно-исследовательской деятельностью в области физики.

Кстати, в США будущий генеральный секретарь НАТО сблизился с радикально настроенной американской молодежью и принимал активное участие в антивоенном движении, протестуя против войны США во Вьетнаме. По возвращении в Мадрид работал на кафедре теоретической физики Автономного университета, получил звание профессора.

Политикой увлекся в начале 60-х, вступив в находившуюся тогда в подполье Испанскую социалистическую рабочую партию (ИСРП). За свою деятельность против режима Франко подвергался преследованиям. Правда, не очень суровым. Так, в 1963 году был исключен из университета "Комплутенсе". Но тут же уехал в Англию, где продолжил образование. В 1971 году на несколько месяцев его отстранили от работы в Автономном университете.

Его хотели убить на Балканах

Когда-то Хавьер Солана выступал против НАТО и политики США

В конце 1981 года правительство центристов, возглавляемое Леопольдо Кальво Сотело, заявило о своем намерении стать членом НАТО. Хавьер Солана одним из первых выступил против, по существу возглавив в ИСРП группу антиатлантистов.

В октябре 1982 года, победив на парламентских выборах, социалисты приходят к власти. Правительство возглавляет генеральный секретарь ИСРП Фелипе Гонсалес, с которым Солану связывают приятельские отношения. Вполне естественно, лидер социалистов вводит его в свой кабинет, где он становится министром культуры. Характерная деталь: за 13 с лишним лет пребывания Соцпартии у власти правительство ИСРП, в силу различных причин, девять раз претерпевало изменения. Одни приходили, другие уходили. Солана был единственным, не считая, разумеется, самого премьера Гонсалеса, кто в течение всего этого периода оставался в правительстве, несмотря на все пертурбации. С той лишь разницей, что сменил ряд портфелей, пока не стал министром иностранных дел.

Конечно, этот феномен можно объяснить личными отношениями с Фелипе Гонсалесом. Но, думается, не только ими, тем более что в политике это далеко не всегда имеет большое значение. Видимо, сыграло роль то, что Хавьер Солана был склонен к компромиссам, всегда находил или пытался находить общий язык со своим окружением.

Возглавляя внешнеполитическое ведомство, Солана в первую очередь старался проводить политику, направленную на защиту национальных интересов. Он неоднократно выступал против каких бы то ни было форм вмешательства во внутренние дела Испании, не останавливался перед критикой в адрес Вашингтона, когда тот давал те или иные рекомендации. Его относительный антиамериканизм проявлялся и в том, что он болезненно воспринимал стремление США навязывать свое решение балканской проблемы. "Мы не согласны с тем, чтобы Соединенные Штаты Америки доминировали в миротворческом процессе в республиках бывшей Югославии", — заявил он, например, в начале ноября в одном из интервью. Примечательно, что он уже тогда выступал за повышение роли Европы как в НАТО, так и в решении проблем континентального характера. Можно предположить, что стремление воплотить эту идею в реальность стало одной из причин его согласия занять пост генсека НАТО.

Это, однако, не помешало ему установить неплохие деловые отношения с бывшим госсекретарем США Уорреном Кристофером, который, как утверждают, и рекомендовал его на высокий пост. К Солане расположен и Билл Клинтон.

И все же на задаваемый многими аналитиками вопрос, почему именно Хавьер Солана стал в декабре 1995 года очередным генсеком НАТО, никто так и не дал конкретного ответа. Да и вряд ли он возможен. Скорее всего, в данном случае этот выбор — результат стечения обстоятельств. Не исключено, что не последнюю роль сыграли как личные, так и деловые качества Соланы: интеллигентность, аналитический ум, готовность пойти на компромисс, умение со всеми ладить и вести сложные переговоры, добиваясь при этом взаимоприемлемых результатов. Те, кто его знает поближе, отмечают при внешней мягкости и вечно блуждающей на губах улыбке жесткость, а порой и непреклонность.

Можно также предположить, что инициаторы выдвижения Хавьера Соланы на пост генерального секретаря НАТО рассчитывали на его способность в интересах Североатлантического альянса и Западной Европы разрубить завязывавшийся в то время сложный узел балканских проблем.

Кстати, злые языки именно этим обстоятельством объясняют причину отказа США поддержать голландца Любберса на пост высшего руководителя НАТО, хотя его кандидатура была согласована со всеми европейскими членами альянса: в Вашингтоне голландец не смог показать на карте, где находится боснийский город Тузла. Хавьер Солана, который неоднократно бывал в республиках бывшей Югославии и даже едва не стал жертвой покушения, организованного на него на Балканах, прекрасно разбирался в проблемах этого региона, мог бы показать на карте не только Тузлу.

Сейчас многие обозреватели решают ту же загадку, что и Эухенио Триас, о котором речь шла в начале этих заметок. И в этом случае вряд ли возможен однозначный и прямолинейный ответ. Фелипе Гонсалес, бывший лидер социалистов и глава правительства, прекрасно знающий Хавьера Солану, недавно заметил, что проблема Соланы состоит в том, что он, являясь "человеком мира", в то же время должен взять на себя ответственность за решения, принимаемые возглавляемой им организацией. При этом Солана искренне полагает, что именно НАТО является гарантом мира в Европе.

В данном случае не так важно, заблуждается Солана в своих посылках или нет. Главное состоит в том, что он верит в это.

Анатолий МЕДВЕДЕНКО

("ОГ").

Мадрид.

Театр войны

Цену смерти спроси у НАТО

"Мы не должны ослаблять наших усилий, направленных на политическое решение конфликта, и прекрасно понимаем, что в поиске политического решения Россия должна играть важную роль.

Изгнания и убийства албанцев в Косово шли полным ходом, когда НАТО приняло решение начать военную операцию. Это сделано только для того, чтобы положить конец этническим чисткам в Косово. Было бы циничным и безответственным смотреть на это сложа руки", — так канцлер Шредер, выступая в бундестаге, выразил позицию Запада.

Россия уверена: только действия НАТО привели к гуманитарной катастрофе в Косово. Шредер на это возражает: тот, кто путает причину и следствие, тот, кто упрекает НАТО в создании катастрофы, тот либо сильно ошибается, либо сознательно клевещет. Дебаты, прошедшие в бундестаге, показали, что все партии, кроме неокоммунистов, разделяют точку зрения правительства. Одобрение получили и мирные инициативы, выдвинутые министром иностранных дел Фишером. Их суть такова: беспрепятственное возвращение всех беженцев в Косово в условиях полной безопасности, которую должны гарантировать международные миротворческие силы. Предпосылкой для этого может стать только полный вывод из Косово всех карательных сил Югославии. Причем НАТО не верит словам Милошевича и ждет от него доказательств прекращения операции против албанцев.

Еще одной предпосылкой является участие России. Совместными усилиями необходимо подготовить и принять резолюцию Совета безопасности ООН. Но, как подчеркивает Фишер, его проект предполагает сначала прекращение преследований албанцев, а затем может идти речь и о приостановке обстрелов, то есть сначала устранить причину конфликта, потом отменять "лекарства".

Много споров в Германии вызывает и вопрос о составе международного контингента. Фишер предлагает смотреть реально и помнить, что никаких других международных вооруженных сил, кроме НАТО, в мире не существует. ООНовцы — голубые каски — имеют только легкое вооружение и могут рассматриваться лишь как полиция, которая может действовать в уже мирных регионах. Кроме того, неприемлемым для Запада является и требование России вводить международные войска только с согласия Милошевича.

Как известно, Запад рассматривает Милошевича как преступника. Поэтому даже встреча лидера немецких неокоммунистов Гизи с Милошевичем вызвала в Германии резкое осуждение, хотя необходимо подчеркнуть, что немцы в большинстве своем выступают против этой войны. Многие уже задаются вопросом, какой же должна быть цена восстановления автономии Косово и прекращения депортации албанцев. Но пока вопрос для большинства немцев стоит так: или поддержка Милошевича и этнических чисток, или, скрепя сердце, поддержка НАТО.

По предварительным расчетам, эта война должна была обойтись казне ФРГ в 450 млн. дойчмарок. Правда, никто не берется предсказать ее продолжительность, а следовательно, и ее конечную цену. Экономический счетчик войны крутится с такой скоростью, что реальные расходы ФРГ уже почти втрое перешагнули предварительные расчеты. Вот несколько сравнительных цифр военной арифметики: один полет беспилотной ракеты разведчика стоит 80 тысяч дойчмарок. Одна такая ракета стоит 2 миллиона. Пребывание 3000 солдат бундесвера в Македонии обходится в 500 тысяч марок в день плюс транспортные, медицинские и прочие расходы.

По данным США, месяц войны обойдется в 3—7 миллиардов долларов. США надеются разложить эти деньги на всех участников, но немецкие эксперты считают, что каждый заплатит только за свои "горшки". Война в Персидском заливе стоила Германии более 17 млрд. марок, но тогда немцы должны были компенсировать свое неучастие живой силой. Расходы конечно же были переложены на налогоплательщиков — была введена специальная наценка на бензин.

Уже сейчас на Лондонской товарно-сырьевой бирже подорожал керосин. 1 баррель (159 литров) авиационного горючего стоит порядка 20 долларов. Такая цена была зафиксирована лишь в феврале прошлого года, когда США стояли на грани войны с Ираком. Сегодня натовская воздушная армада расходует ежедневно 25 тысяч тонн керосина.

Один час полета транспортного самолета бундесвера "Трансалль" обходится в 24 тысячи дойчмарок. Машины этого типа доставляют в Албанию и Македонию гуманитарную помощь для беженцев, а также различные военные грузы для размещенных там контингентов бундесвера. 10 самолетов находятся в воздухе по 10 часов ежесуточно, и нетрудно подсчитать, что это обходится в 2,4 млн. марок в день.

По данным Пентагона, воздушные операции обходятся американцам в 30 миллионов долларов в день.

Однако самой дорогостоящей стороной войны остаются беженцы. 10 тысяч из них уже доставлены в Германию. Ожидается как минимум (с согласия ФРГ) еще столько же. Не считая транспортных расходов, каждый обойдется немецкой казне в 1300 DM в месяц. Параллельно огромный поток грузов идет в Македонию и Албанию, где в примитивных лагерях размещены сотни беженцев.

Для сравнения. В середине 90-х Германия приняла 345 тысяч беженцев из Боснии и Герцеговины. За период по 1998 год расходы на их содержание достигли 21 млрд. DM, из которых 17,5 млрд. пришлись на социальные пособия и оплату проживания.

А еще главный индикатор экономических последствий войны для Старого Света — это единая европейская валюта (евро). С началом воздушных налетов 23 марта ее курс по отношению к американскому доллару неуклонно снижается, опускаясь в отдельные дни ниже 1,07. Для сравнения: 1 января евро стартовало с курса 1.15 за 1 доллар. Ханс Гюнтер Редекер, эксперт американского "Чейз Манхэттен бэнк", полагает, что с началом войны Европа утратила репутацию "надежной гавани" международного финансового рынка. "Если война из воздушной превратится в наземную — а я этого отнюдь не исключаю — стоимость боевых операций подскочит до миллиарда долларов в сутки, — говорит Редекер. — При таком повороте событий основную тяжесть конфликта и последующего восстановления придется нести Европе. А это приведет к стремительной утрате доверия к европейским облигациям, девальвации национальных валют и, соответственно, евро и значительному повышению внутренних налогов".

Уже сейчас многие немецкие экономисты считают это реальностью и предсказывают, что в самое ближайшее время налог на добавленную стоимость будет поднят с сегодняшних 16% до 18% или более. Так что даже самые далекие от войны немецкие обыватели скоро задумаются о стоимости этой войны. Война раскроет все кошельки пошире.

Леонид ЧЕРЕПОВИЦКИЙ,
собственный корреспондент "Народной воли" в Федеративной Республике Германия.

НАТО готов немедленно прекратить свои бомбардировки в случае, если Милошевич начнет выполнять пять основных требований мирового сообщества к нему:

- остановить убийства в Косово;

- вывести войска из Косово;

- допустить международное военное присутствие в регионе;

- разрешить косовским албанцам вернуться на свою землю;

- соблюдать соглашения, достигнутые в Рамбуйе, международные нормы и Устав ООН.

(Из заявления Северо-Атлантического совета)

Бывает же...

Подходящий приговор

Семь с половиной лет тюрьмы получил Дэвид Гант, укравший в 1997 году 17 миллионов долларов из хранилища компании "Лумис". Это одно из самых крупных ограблений подобного рода в истории США. 29-летний Гант был заснят камерой, когда нагружал свою машину деньгами, и сразу же попал в розыск, проводимый ФБР. Естественно, у него были и сообщники. Всего обвинения были выдвинуты против 20 человек. Пока Ганта ловили, он успел потратить довольно много денег, покупая произведения искусства, дорогие автомобили, мотоциклы, лодки и так далее. До сих пор не найдено около двух миллионов долларов. Сообщник Ганта Стивен Чемберс получил 11 лет за вербовку двух подставных лиц для открытия депозитов под украденные деньги. Гант и Чемберс в сумме должны заплатить 3,8 миллиона долларов в качестве компенсации компании "Лумис".

Беременна кокаином

Изобретательность людей в деле транспортировки наркотиков не знает границ. Женщина, сидевшая в остановленной для досмотра машине, доказывала полицейским, что беременна. Но офицер заподозрил что-то неладное и не отставал. Как оказалось, 25-летняя Шэдоу Андерсон провозила таким вот образом полтора килограмма кокаина. Ей были предъявлены обвинения в хранении наркотиков с целью сбыта и в оказании сопротивления при задержании. Водитель автомобиля оказался тоже не случайным лицом и теперь ждет суда.

Откусил нос при нападении

Работник одной дистрибьюторской фирмы Флориды, занимающейся автомобилями, потерял значительную часть своего носа в борьбе с хичхайкером, который напал на него, чтобы завладеть автомобилем. 54-летний Бруно Соммер, решивший подвезти мужчину и женщину, еще не знал, кто они такие. Через несколько миль дама попросила остановить машину. Тогда мужчина напал на Соммера, причем сначала атаке подвергся нос. Соммер пытался было отбиваться гаечным ключом, но это не помогло и злоумышленнику удалось выпихнуть водителя из машины. Как полагает полиция, подозреваемые, которым на вид около 20 лет, возможно, до сих пор разъезжают на угнанном автомобиле.

Жыццёвыя штрыхі

Якія сані, такія і самі

Па адносінах селяніна да каня ў вёсцы здаўна ацэньвалі вартасці чалавека як гаспадара. Гладкі, дагледжаны конь, дабротная на ім вупраж — хамут, аброць, падсядзёлак, лейцы нават дуга і аглоблі ў павозцы — значыць, гаспадар на сваім месцы, за такім зямля не запусцее.

Прыйшла мне ў галаву гэтая думка-развага падчас нядаўняй сустрэчы ў "глыбінцы" (вёсачка двароў на дваццаць), дзе большасць жыхароў — пенсіянеры, з іншымі аднасінамі да гэтай жывёлы. Вараны, запрэжаны ў павозку, стаяў ля хаты мо з гадзіну і чакаў, напэўна, што чалавек падкіне яму хоць шматок сена. Даўняя, з дзяцінства, любоў да гэтых дабрадушных рабацягаў пацягнула мяне да каня — закарцела пагладзіць па цёплай гладкай шыі, па белай "зорачцы" на лобе, зазірнуць у задумлівыя вочы. Але "аправа", у якую быў экіпіраваны конь, сапсавала мне настрой да канца дня. Як можна дажыцца да такой нягеглай вупражы, так не паважаць жывёлу, якая верай і праўдай служыць калгасу! Здзівіла дуга, сагнутая нейкім няўмекам так, што зверху трэснула і паверх яе тырчэлі вострыя аскабалкі. Гужы ў хамуце, супонь, аброць былі не раменныя, як бывала, а сшытыя з нейкіх старых паскаў брызентавага "начыння"; за супонь служыла тонкая, у вузялках, вяровачка. На спіне варанога не было і так патрэбнага, для раўнавагі аглобляў пры яздзе, падсядзёлка. Да ўсяго ён не быў падкаваны. Гэты конік-рабацяга абслугоўвае не толькі размешчаную за вёскай ферму па адкорме бычкоў, а і сядзібы пенсіянераў. Ён чымсьці нагадваў мне чалавека, які выйшаў на вуліцу ў лахманах.

А ў дарожных нататках па ЗША пецербургскага пісьменніка Анатоля Шыманскага (дарэчы, беларуса па паходжанні) вычытаў, што ў 1892 годзе на Міжнароднай выставе канякодства ў Чыкага амерыканскімі фермерамі было прадстаўлена 50 варыяцый толькі падкоў, не лічачы іншага рыштунку. І праз сто гадоў любоў і павага да каня там, дзе на дарогах шнуруюць мільёны аўтамашын, не толькі не знікла — нават умацавалася. Пакольки А.Шыманскі падарожнічаў праз усю краіну з усходу на захад на кані, запрэжаным у павозку, то яму праз кожныя 350—400 кіламетраў патрэбна было перакоўваць яго. Праблемы з пошукам каваля сярод фермераў, у якіх ён меў начлег і стол, не ўзнікала: праз гадзіну-другую рускаму госцю прывозілі авёс, сена і нават вопытнага каваля, які задарма падкоўваў Веню — такую мянушку даў каню падарожнік. А дзеці, акружыўшы яго, частавалі яблыкамі і кукурузнымі пачаткамі. Нам бы да гэтага дажыцца!

За добрае — злым заплата

Крыўда, выказаная настаўнікамі адной з сельскіх школ, хоць і паўгадовай даўнасці, але імі не забыта — як хранічная балячка. Справа была позняй восенню. Настаўнікі, а гэта пераважна жанчыны, уважылі просьбу брыгадзіра — дапамагчы з уборкай бульбы, таму як раніцой зямля ўжо шарэла ад інею. Дамоўленасць па аплаце працы была ўвогуле разумнай: палову ўбраных клубняў — калгасу, палову — сабе. Пад вечар аграномша, завітаўшы на бульбяны палетак, палічыла, што настаўнікі навыбіралі сабе самых лепшых клубняў. А таму сурова сказала: "Не позволю! Высыпайте картофель в общую кучу и собирайте все подряд". Ніякія пярэчанні, што ніякай шкоды калгасу яны не ўчынілі, у разлік не прымаліся.

Настаўнікі выканалі загад аграномa, але зноў напаўняць свае мяхі "шэраговымі", больш як напалову дробнымі і падгніўшымі, клубнямі, не сталі — пайшлі моўчкі дамоў.

Пры такіх адносінах да сельскага настаўніка захочуць іх дзеці пасля заканчэння школы застацца ў калгасе, каб жыць і працаваць пад "пільным" наглядам такой аграномшы? Ні за што!

Хто з чым вяртаўся з вайны

У літаратурным часопісе "Звезда", які выдаецца ў Санкт-Пецярбургу і па падпісцы паступае ў гарадскую бібліятэку, у нарысе расійскага пісьменніка-эмігранта 70-х гадоў вычытаў, што ў ЗША ўсім ветэранам другой сусветнай вайны пасля вяртання дамоў выдаваўся чэк на дзесяць тысяч долараў. Тады, у 1945 годзе, зазначае аўтар, гэта была салідная сума, за яе можна было набыць дзесяць легкавых аўтамашын або трывала абжыцца на зямлі на правах фермера. Што ж, Амерыка не зведала жахаў і разбурэнняў вайны на сваёй тэрыторыі, а за дапамогу СССР ваенным рыштункам па так званым "ленд-лізе", атрымала не адну сотню тон золата ад Сталіна. Ды і ад іншых краін, што ўваходзілі ў антыгітлераўскую кааліцыю, яна мела пэўны доларавы "навар". Так што было чым раскашэліцца на ганарар былым франтавікам.

Мне захацелася апытаць нашых ветэранаў — што ім выплацілі па вяртанні дамоў. Былы журналіст, які прайшоў вайну ад радавога да старшага лейтэнанта, зведаў пекла акружэння ў 41-м, блуканні па варожых тылах дзевяць месяцаў, потым, калі перайшоў лінію фронту і сустрэўся са "сваімі", яшчэ паўгода праходзіў "фільтрацыю" ў спецлагерах НКВД. Быў тройчы паранены. Вось што ён мне сказаў: "Тых грошай, што мне выдалі пасля дэмабілізацыі, мне хапіла, каб купіць на рынку дзецям пару сшыткаў. З мяне вылічылі тэрмін знаходжання ў акружэнні, выхаду з яго, знаходжання ў лагерах па спецправерцы — у тэрмін службы гэта не залічылі. Таму і сума атрымалася мізэрнай". Адказы двух радавых ветэранаў вайны, адзін з якіх прайшоў яе ад званка і да званка, а другі — пасля вызвалення Беларусі ад гітлераўцаў летам 44-га года, былі таксама несуцяшальнымі. Адзін адказаў, што вярнуўся дамоў з салдацкім рэчавым мехам, другі патлумачыў, што за свае франтавыя ордэны і баявыя медалі атрымліваў, пасля Перамогі, па 25 рублёў у месяц надбаўкі да акладу старшыны. Пазней спецыяльным указам гэтыя ганарары былі адменены.

Скажуць мне: краіна была спустошана ад нашэсця акупантаў, і дзяржава не магла быць такой шчодрай да былых воінаў, як ЗША. Усё гэта так. Але нельга скідваць з рахунку і палітыку СССР, яго верхаводаў з Палітбюро, якія і тады знаходзілі сродкі для ўсталявання ў краінах так званай народнай дэмакратыі пракамуністычных рэжымаў. А чалавек часта заставаўся шэраговым "вінцікам" у імперскім механізме таталітарнай сістэмы.

Міхась ТЫЧЫНА.

г.Слуцк.

Погляд

А мову родную — толькі ў загаловак?

Нават у гады "застойнага сацыялізму" усе раённыя газеты Міншчыны выходзілі на беларускай мове, хоць партыйна-савецкая наменклатура, як правіла, грэбавала ёю: свае пленумы, пасяджэнні бюро, суды партыйна-гаспадарчага актыву праводзіла выключна на рускай мове. А на начальства раўняліся і памяркоўныя беларусы: гэта іх бяда — гнуць перад ім шыю, як у свой час з горыччу зазначаў пісьменнік Уладзімір Караткевіч. Пасля ўвядзення ў 1995 годзе двухмоўя некаторыя рэдактары раённых газет пачалі спакваля, раўняючыся на сваю "вертыкаль", што ўзрадавалася наданню мове чужой краіны статуса дзяржаўнай, праціскаць на старонкі русамоўныя артыкулы. Хто больш, хто менш, ды і рэспубліканскія газеты падавалі ў гэтым прыклад. Але паступова сям-там беларуская мова стала адціскацца на задворкі, пачалі выходзіць газеты, дзе нацыянальнымі па форме заставаліся толькі іх назвы ды прозвішчы рэдактараў на апошняй старонцы, знізу. Вось свежы таму прыклад. Бяру ў рукі нумар гарадской газеты "Салігорскі веснік" за 14 красавіка, а там на шасці старонках усе 22 артыкулы, інфармацыі выключна рускамоўныя — быццам яна друкавалася не ў Слуцкай друкарні, а недзе на Тамбоўшчыне ці Валагодчыне, хоць у рэдакцыі, пэўна ж, ёсць журналісты-беларусы, мяркуючы па іх прозвішчах пад артыкуламі. А вось грэбуюць роднай мовай! Пры маўклівай згодзе заснавальніка газеты — гарвыканкама і звыш пяці тысяч падпісчыкаў. І гэта на Старобіншчыне, дзе спрадвеку захоўваліся трывалыя моўныя "карані", з якіх сілкавалася творчасць не аднаго паэта і празаіка, ураджэнцаў тых месц. Канешне, у горадзе шахцёраў і хімікаў ёсць нямала жыхароў, што прыехалі сюды ў свой час з розных куткоў Расіі, каму не даспадобы наша мова. Тым не менш беларусы тут у большасці, і з гэтым фактарам нельга не лічыцца, хоць, шчыра кажучы, у многіх з іх у савецкую эпоху "размыліся" і пачуццё нацыянальнай годнасці, і павага да мовы продкаў. Але было б памылкай думаць, што ўсе яны толькі і мараць, каб Беларусь хутчэй увайшла ў склад Расіі як калонія, страціўшы сваю доўгачаканую, выпакутаваную не адным пакаленнем патрыётаў, незалежнасць. Вось аб гэтым не варта забываць супрацоўнікам гаргазеты пры падрыхтоўцы кожнага чарговага нумара. Пакідаць жа беларускамоўнай толькі назву яе — здзек над мовай.

Мікола КУТНЯВЕЦКІ.

г.Слуцк.

Новыя вершы

Анатоль ЦЫРКУНОЎ

Пра герб "Пагоня"

"Пагоня" добры быў бы герб
Тутэйшай грамадзе,
Каб рыцар молат меў і серп
На шлеме і шчыце,
Ды каб казацкія ён меў
З лампасамі штаны..." —
Вось так "Пагоню" разумеў
Палкоўнік прывазны...

Самападман

Дарма за здзек над мовай продкаў
Чакаюць людзі ўзнагарод,
Ёсць у суседзяў многа сродкаў
Зрабіць рабом такі народ.
Адступнікаў не прыбліжаюць,
А прывучаюць да ярма,
Такіх нідзе не паважаюць,
Нідзе даверу ім няма.

Наконт энерганосьбітаў

(Матыў "Лявоніхі" з прыскокам)

Калі скончацца даляры і рублі,
Лепш забыцца пра "Масквіч" і "Жыгулі",
І мяхі лепш на гарбу сваім насіць,
Чым у доўг энерганосьбіты прасіць.
Трэба помніць, што ўсялякія даўгі,
Павісаюць, як на шыі ланцугі,
І браценнік можа брата-даўжніка,
Прыгнятаць і зняважаць, як жабрака.

Няма Дыягенаў

На жаль, няма ў нас Дыягенаў!
Таму іх, мусіць, і няма,
Што моцна ў памяць нашых генаў,
Запалі лагер і турма.
Калі б з'явілася спакуса,
І стаў хто-небудзь з ліхтаром
Шукаць між намі Беларуса,
Наўрад ці скончыў бы дабром...

Генеральны імпарцёр VOLKSWAGEN у Беларусі абвясціў аб істотным зніжэнні цэн на аўтамабілі канцэрна

Генеральны імпарцёр канцэрна Volkswagen AG у Беларусі — замежнае прадпрыемства "Атлант-М Фарцойгхандэль" абвясціла аб зніжэнні цэн на легкавыя аўтамабілі канцэрна. Цэны, у прыватнасці, зніжаны на мадэлі Polo, Polo Classic, Polo Variant, Passat, Passat Variant і пазакласавую — Volkswagen New Beetle ("новы жук").

Паводле звестак БелаПАН, у сярэднім базавыя мадыфікацыі Polo, Polo Classic и Polo Variant сталі для айчыннага пакупніка больш даступнымі на 1 800 нямецкіх марак; базавыя мадыфікацыі Passat і Passat Variant — у сярэднім на 1 300 нямецкіх марак. "Новы жук" зараз стартуе з цаны ў 30 245 нямецкіх марак, што адпавядае ў цяперашніх суадносінах суме прыблізна роўнай 16 600 доларам ЗША.

Змянілася цана і на дадатковае абсталяванне. Так, найбольш папулярная мадыфікацыя Polo Classic з рухавіком, аб'ёмам 1,6 літра (75 к.с.), камфорт-пакетам, кандыцыянерам і колерам "металік" стала даступней больш чым на 2 000 нямецкіх марак.

Што тычыцца найбольш папулярнага Passat 1,8T "Камфортлайн" з аўтаматычным кандыцыянерам і колерам "перламутр", то зараз пры яе набыцці пакупнік зэканоміць 1 250 нямецкіх марак. Істотна знізіць цэны на аўтамабілі дазволілі льготныя ўмовы, якія ўступілі ў сілу пасля прайшоўшага нядаўна ў Германіі падпісання дамовы. Гэта надало беларускаму прадстаўніцтву Volkswagen статус генеральнага імпарцёра канцэрна.

Аляксей АРЭШКА.

Житейский ликбез

Дикий мужчина в ночное время

Все мы хотим, чтобы наш брак оказался удачным, если даже собираемся заключить его в пятый раз. Но можно ли как-то спланировать свою семейную жизнь? Неужели только методом проб и ошибок, которые часто отбивают всякое желание жить вместе? Известный семейный психолог Анна ВАРГА размышляет по поводу того, как удачней построить свою совместную жизнь.

Счастливый брак *— это всякий брак, где люди могут развиваться вместе, преодолевать кризисы, помогая друг другу. Мы часто говорим: "Семейная жизнь дала трещину, и ничего уже не склеить". Но это не так. Ведь брак — это не чашка, которую можно разбить, это вообще не предмет, а живое существо. Там своя жизнь и свои законы. И брак совсем не такая хрупкая вещь, как может показаться. Семья развивается и проходит через ряд закономерных кризисов. И развивается она вне зависимости от желания членов семьи. Мы же пытаемся сохранить текущий момент, ничего не менять. Это и есть основное противоречие семейной жизни.*

Если у вас серьезные намерения

Прежде всего человек должен понимать ценность семейной жизни, только тогда имеет смысл вступать в брак. Если он решил, что хочет жить семейной жизнью, прежде всего надо проанализировать отношения в семье своих родителей. Понять, что бы хотелось перенести в свою будущую семью и чего избежать. И это все надо обязательно подробно обсудить с партнером, рассказать друг другу о своих родительских семьях, больше общаться с его (ее) родителями. И вместе обговорить все до мелочей: кто за что отвечает, кто зарабатывает, кто занимается развлечениями, кто готовит завтрак, выносит помойное ведро, является инициатором сексуальных контактов.

Часто простые вещи остаются не оговорены. Мужчина считает: раз он женился, то должен иметь рядом хорошую хозяйку, быть обстиран, обглажен, накормлен, и при этом жена еще должна быть мила. А женщина с этим не согласна, она хочет, чтобы это был союз друзей, где готовит тот, у кого есть время, а самое главное для нее, например, что они теперь будут вместе развлекаться или путешествовать.

Что ты чувствуешь?

Очень важно, чтобы молодая пара постоянно обсуждала, что происходит в их отношениях. Некоторые начинают бояться обидеть партнера, и недовольство накапливается, пока не начинает принимать хронические формы, выливаясь в ярость или презрение. Люди должны рассказывать друг другу, что их радует и огорчает сразу, как это чувство у них возникло. Но для этого нужен высокий уровень доверия в паре. Конечно, есть очень тревожные люди, которые могут слишком часто говорить о своем настроении. Но если есть чувства, то люди научатся успокаивать друг друга, гасить тревогу. Не может быть нормального брака без серьезного чувства, которое дает возможность пренебрегать своими интересами ради чувств другого. Вступая в брак, надо думать о том, что ты можешь дать этому человеку, а не о том, что ты хочешь от него получить.

Не в первый раз

Часто люди женятся во второй и в третий раз и сталкиваются во всех браках с одними и теми же проблемами, потому что неосознанно выбирают себе однотипных партнеров. У нас есть психологические потребности, которые нас толкают к людям определенного типа. Например: у меня была пациентка, для которой сексуальное возбуждение было связано с чувством опасности. Такая физиология. Ей нравились резкие, агрессивные мужчины. И сама она по характеру властная женщина. И происходило то, что она этих "диких" мужчин начинала себе подчинять. Ясно, что между ними начиналась война. Психолог как раз и дает понять, какие противоречия есть в человеке. А для того чтобы что-то изменить, часто достаточно понять ситуацию. В данной ситуации такой женщине подошел бы ручной мужчина, а в ночное время его можно научить быть "диким". Это один из вариантов решения такой проблемы.

Если вступаешь в брак не первый раз, надо помнить, что психологических разводов не бывает. Следы прошлых отношений не уходят. Например, у женщины первый муж был скупой. И, идя в магазин со вторым мужем, она будет его проверять, попросит его что-нибудь купить, и если он скажет: "Нет, я тебе такой дряни покупать не буду, я тебе лучше другое куплю", — то она услышит только первое слово. Она от аффекта глохнет, потому что попала в привычный круг обид, которые испытала в предыдущем браке. А муж так и не сможет понять, чем обидел жену.

Объективные кризисы семейной жизни

Кризисы есть всегда, они зависят от разных вещей. Например, есть у ребенка кризис в возрасте 3 лет. Он стал самостоятельным, научился владеть своим телом, одеваться, есть. Он получил некоторую свободу на физическом уровне. И тогда ребенок пробует ощущение самостоятельности перенести в психическую сферу. То есть он не просто убегает, он уже делает назло, говорит "нет". Родители нервничают, у них появляется ощущение потери контроля над ребенком. И они начинают вести себя так, как для них характерно в ситуации повышенной тревоги. У всех людей это проявляется в разной форме: кто-то раздражается, кто-то слабеет. Тревожное состояние мешает принимать правильные решения. И дальше мама начинает наказывать ребенка, а потом об этом жалеть. У нее возникает чувство вины. Раз возникло чувство вины, то тут же возникло и чувство агрессии, потом опять вины. За этим может наблюдать муж, он начинает осуждать жену, ситуация накаляется, и кризис в семье налицо.

Всегда ли мы понимаем правильно, почему вступили в брак?

Часто человек думает, что вступил в брак по любви, а на самом деле его на это толкнула совсем другая причина. Мы так устроены, что наши психологические потребности должны быть удовлетворены. Если этого не происходит, то задерживается психическое развитие.

Например: девушка имела трудные отношения со своим папой. Одна его любила и ревновала к маме. А тот в свою очередь ее всегда недооценивал. Когда она вырастает, то хочет получить недополученное отцовское тепло. И она начинает влюбляться в мужчин намного старше себя. Уверяя себя, что с ровесниками ей неинтересно. И ей попадается такой партнер. У него тоже есть причина, почему ему нравятся молоденькие девочки. У него проблемы со своим мужским имиджем. Он хочет учить, объяснять. Тогда он чувствует себя сильней, ему комфортно. И у таких людей начинаются отношения. Они считают, что это любовь, может, в тот момент это и так.

Эта девочка получает эрзац отцовской любви. А мужчина получает восхищенную слушательницу. Но потребность женщины на этом исчерпывается. Из девочки она превращается в женщину, которая уже хочет быть равноправным партнером в браке. А потребность мужчины в наивной слушательнице бесконечна. И женщина хочет уйти из этого союза, но ее уже держит чувство ответственности за пожилого супруга, который не сможет без нее. И их жизнь превращается в ад.

Ловушки романтизма

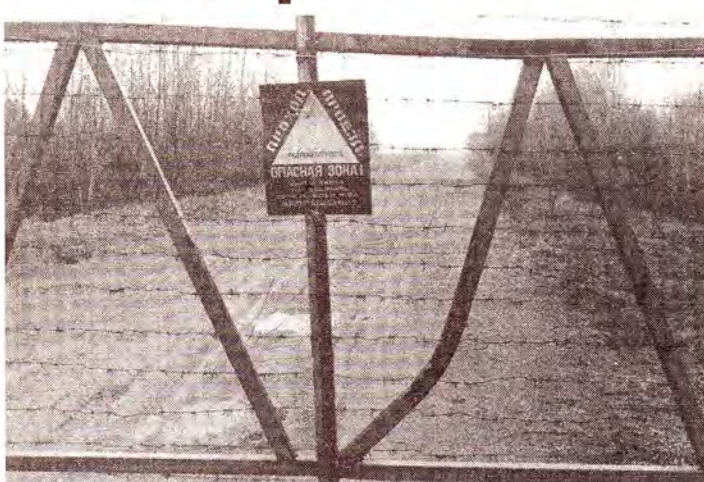
В нашей культуре преобладает романтический взгляд на отношения между мужчиной и женщиной. Но романтизм — это страшная ловушка нашей культуры. Если вы посмотрите народные сказки, то они заканчиваются моментом свадьбы, и что происходит дальше — неясно. Свадьбе предшествуют чувства, страсти, подвиги. И понятно, что романтический идеал, который был придуман в средневековье и дальше доведен до полного абсурда культом Прекрасной Дамы, предполагает платоническую любовь, а не сексуальную, без постоянных бытовых отношений.

Только Розанов писал о прелестях бытовой текущей жизни. Об этом писал и Толстой, и то своей "Крейцеровой сонатой" все испортил. В нашей культуре нет поэтики быта, семейных отношений. Поэтому супругам кажется, что происходит что-то не то и не так. А романтические отношения ни в коем случае не предполагают брака. Мысль о том, что ваша любимая сейчас поела и пойдет в туалет, — должна всю романтическую любовь убить немедленно. Та же Берберова писала, "Я люблю человеческое тело... и все шумы внутри его". Это зрелое, глубокое, не романтическое отношение к любви. Романтизм очень поверхностно относится к чувству. Я не призываю забывать сказки, но есть радость каждого дня, которая не боится ни быта, ни болезней, где всему этому есть достойное место.

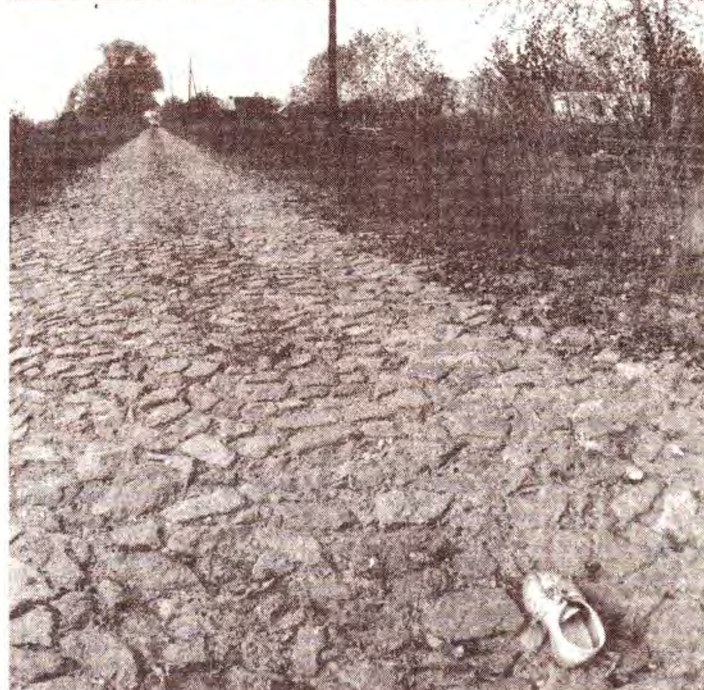
М.БОГДАНОВА,
(М.К.)

Послание в XXI век

Белорусские мастера в фотоальбоме "Ядерный век"

Японским музеем Мира издан фотоальбом, посвященный ядерным катастрофам и катаклизмам. В него включены фотографии из всех стран мира: из Японии, Невады, Франции, Британии, США, Китая, из республик бывшего СССР.

Издатель Ивакура и авторы этого альбома ставят вопрос перед всем человечеством: "Что же произошло за первую половину ядерного века? Что происходит сейчас?"

"Это послание в XXI век: мы никогда не должны позволить ужасающей действительности, изображенной на этих страницах, повториться где-либо вновь", — говорят создатели этого альбома. Между 1977 и 1980 годами уже были выпущены два исторических фотоальбома. Один был сделан фотографами Японии, второй — Америки.

Этот фотоальбом, который называется "Ядерный век", делали фотожурналисты со всего мира. В нем помещены фотографии, рассказывающие человечеству об использовании ядерной энергии и о ее последствиях. О людях, страдающих и умирающих от заражения всеми аспектами ядерного курса.

В фотоальбом помещены 339 фотографий, которые были опубликованы и бесплатно предоставлены фотомастерами музею Мира. Среди них около половины посвящены трагедии в Хиросиме и Нагасаки. В альбоме 23 фотографии фотожурналистов из Беларуси; из регионов, пострадавших в результате катастрофы на Чернобыльской АЭС.

Появляется чувство гордости, когда наряду с такими известными фамилиями, как Дел Тредичи, Лерагер, Тоесаки (фотографы, которые объехали весь мир, занимаясь этой проблемой, и которые имеют немало своих альбомов) видишь фамилии белорусских фотомастеров — Сергея Брушко, Виктора Драчева, Сергея Плыткевича, Владимира Шубы.

Анастасия ШУБА.

Эхо "Чернобыльской молитвы"

Мы передавали друг другу газеты с отрывками из Вашей книги

Уважаемая Светлана!

Ваша книга потрясла меня. Мы действительно стали уже забывать Чернобыль. Книга вернула меня в то время, и я, перелистывая в памяти страницы тех дней, словно увидела фильм "Что такое Чернобыль в моей жизни".

Что я помню? То, как по телефону в первые дни после катастрофы "инструктирую" свою сестру из-под Гомеля. И ее муж, чтобы как-то сгладить наш взволнованный разговор, шутливо прокричал мне в трубку: "Люда, приезжай к нам в гости! У нас столько радиации!"

Или то, как мы должны были помогать милиции охранять общественный порядок. И в тот последний день апреля я была на посту. Мы поздно возвращались с дежурства, и я помню, какой была свинцово-тяжелой голова и этот странный привкус во рту.

Или как летом в тот год я уехала вожатой в пионерский лагерь под Брестом, а рядом были дети, эвакуированные из чернобыльской зоны. Помню, как брестские дети отказывались идти мыться вместе с гомельскими, а однажды закричали им: "Вы заразные!" Стало тихо-тихо. Чернобыльцы стояли плотной стеной, и один мальчик шепотом выдохнул: "Мы не заразные". И началась драка. Мы не могли их растащить. Столько лет прошло, а я и по сей день без слез не могу вспоминать этот эпизод.

А потом я вышла замуж за парня из района, граничащего с Наровлянским. Мы поехали к его родителям. В этой деревне сначала строили жилье для тех, кого переселяли из 30-километровой зоны, а потом оказалось, что жителям и этой деревни будут платить компенсацию "за стронций".

У нас родилась дочь, подросла. Муж, уезжая проведать мать, взял с собой малышку. Я с величайшей неохотой настояла перед поездкой. А когда они вернулись, дочь сказала: "Никакой радиации там нет! Я не видела. И дети в деревне совсем ее не боятся". Но уже в другой раз, когда я предложила дочурке взять с собой к бабушке и маленького братика, она отреагировала иначе. "Ты что! — вскинула брови. — Он там еще в радиацию влезет!"

Очень хорошо понимаю, что мы — на атомной войне, и главное — не "влезть в радиацию". Мы читали все номера "Народной воли" с отрывками из "Чернобыльской молитвы", передавали друг другу. И у всех одна мысль: "А что будет дальше со всеми нами?"

...В детсадовской группе моей дочери было 22 ребенка, 6 из них — с нарушением функций щитовидки. Я сама страдаю этой хворью, связанной с радиацией. Часто не сплю по ночам, и все думаю, думаю о том, в какое будущее мы идем? Но я очень верю, что в Беларуси будет, наконец, руководство, которое главным приоритетом поставит сохранение генофонда нации, осуществление продуманных социальных программ по защите материнства и детства.

Я читала Библию и знаю слова про звезду Полынь. В Вашей книге люди рассказали, каким они увидели Апокалипсис.

Я восхищаюсь Вашим мужеством, Светлана Александровна!

С уважением

Людмила ЯЦКО.

Брест.

А кто за это ответил?

Уважаемая Светлана Александровна, с большим интересом читал в "Народной воле" фрагменты Вашей книги "Чернобыльская молитва". Большое спасибо Вам за правду о Чернобыле и за то, что хоть теперь наши сограждане будут знать ее. Я очень хотел бы приобрести эту книгу, и прошу Вашего содействия в этом. В правдивости ее не сомневаюсь, так как самому пришлось испытать "удовольствие", участвуя в ликвидации последствий этой аварии. Правда, тогда не очень осознавал действительную цель своей командировки в "зону".

По указанию МВД БССР №2314 от 21 ноября 1986 года был сформирован сводный отряд из сотрудников УВД Гродненского и Витебского облисполкомов для охраны общественного порядка в отселенной зоне Брагинского района. К этому времени в деревнях и поселках, охраняемых нами, все жители были эвакуированы — за исключением деревни Людвиново. Почти половина ее жителей после эвакуации возвратилась в свои дома на зиму. Еще в двух деревнях остались одинокие старики, которых просто было некому забрать, да и они сами не хотели уезжать. Каждый раз, заступая на посты, мы получали в столовой дополнительную пайку из консервов и отвозили ее этим старикам, делились всем, чем могли.

...Дома были абсолютно пусты, замки сорваны, окна выбиты. Особенно удручающую картину представлял собой суперсовременный поселок Солнечный, перед тем недавно возведенный. Душа болела при взгляде на брошенные книги в библиотеке, учебные пособия в классах огромной школы.

В деревенских домах, определенных для нас под "теплушки", электроэнергия была отключена, читать и писать приходилось при свете керосиновой лампы или пламени горящей печи. Благо дров хватало...

Дислоцировался отряд в деревне Савичи, которая, со слов директора местного совхоза, насчитывала раньше 3,5 тысячи жителей. Проживали мы в детском саду и средней школе. Возглавлял отряд бывший начальник отдела охраны общественного порядка УВД Гродненского облисполкома полковник Болкунов. Я на время командировки был заместителем командира взвода и одновременно выезжал по графику на патрулирования. В отряде был свой дозиметрист, звали его Иосиф, знаю, что работал он в службе БХСС УВД Гродненского облисполкома. До направления в "зону" он прошел спецподготовку по пользованию прибором и учету доз облучения. Так вот, на всей территории "зоны" превышение допустимых уровней было в десятки и сотни раз! Особенно "фонили" посты "Посудово" и "Крюки", которые располагались в непосредственной близости от реактора. Там особенно ощущались першение в горле и покалывание кончика языка. И возле наших горящих "буржуек" прибор зашкаливал.

Более отдаленные деревни охраняли автопатрулями на УАЗиках, которые служили со дня аварии и уже "светились". Требовалась их замена, однако мы продолжали их "добивать". О средствах элементарной защиты для нас никто не позаботился. И от поднятого в воздух песка мы закрывались... шарфами. Когда выпал снег, мы наивно думали, что он уменьшит уровень радиаци, но, увы: снег тоже был радиоактивным...

Был в отряде свой врач — постоянно "под градусом". Спиртом он "лечил" и сотрудников, которых иногда привозили с поста "Крюки" потерявшими сознание. После его "наставлений" все мы приступали к "профилактике"...

Все бы ничего, да вот незадолго до окончания нашей командировки в расположение отряда прибыли представитель политотдела МВД и врач госпиталя МВД. Цель приезда врача по сути была гуманной — как специалист он, хоть и с опозданием, но профессионально разъяснил, как нам уберечься от получения дополнительных доз облучения за оставшееся время. А вот цель работника идеологического "фронта" я считаю бесчеловечной и преступной. В тот момент, когда перед всем строем дозиметрист сообщил, что дежурившие на постах получили дозу в 12—14 рентген, заезжий "комиссар" своим приказом запретил ему выставлять в карточках более 2 рентген! И теперь, когда по ряду возникших у меня заболеваний встал вопрос по установлению их причинной связи с пребыванием в радиоактивной зоне, я узнаю, что у меня-то зафиксировано всего-навсего... 1,901 БЭР. Приятно слышать, если бы еще так себя и чувствовать! Прокурором Брагинского района мне разъяснили порядок обращения в органы здравоохранения по установлению действительных доз облучения организма. И в случае установления факта преднамереного занижения дозы возможно возбуждение уголовного дела. Однако медицина не дает пока информации о подобных исследованиях, хотя материал находится на рассмотрении в Республиканском экспертном совете.

О подобных нарушениях я знаю от своих знакомых и многих других, с кем приходилось встречаться и обсуждать эту тему. Оказывается, явные занижения полученных доз имели место не только в нашей системе, а и в других ведомствах. А кто за это ответил?

С уважением к Вам, Светлана Александровна, пожеланиями крепкого здоровья и новых творческих успехов на литературном поприще.

Владимир ПОБУДЕЙ.

г.п.Берестовица.

Шила в мешке не утаишь

"Чернобыльскую молитву" я читал во фрагментах, напечатанных в "Народной воле" — правдивой и смелой газете, как Ваша книга и Вы сами, Светлана Александровна.

Мы многое не знали о том, что Вы поведали миру. Нас десять лет обманывали. И кто? "Родное" правительство... Они боятся открыть правду своему народу. Но есть меткая пословица: "Шила в мешке не утаишь". Так вот и случилось благодаря человеку, который не приемлет сладкую ложь, а предпочитает горькую **Правду** и только **Правду**.

Пусть Ваша книга, Светлана Александровна, будет примером для всех, кто берется за перо. Лучше и не браться, если нет души, которая болит всеми людскими болями.

Если есть возможность у Светланы Александровны, то очень просил бы выслать книгу наложенным платежом. Мы ее будем читать всем микрорайоном поочередно. Тем более, что здесь проживает много переселенцев и ликвидаторов аварии на ЧАЭС.

Заранее благодарен.

С уважением

Иван ГОТНЕВ.

г.Житковичи.

Такой чести удостоены единицы

Дорогая Светлана Александровна!

Вы, уверена, наслушались от читателей восхищений, признаний, откровений. Я не буду говорить о Чернобыле — лучше и полнее, чем сказали Вы, не сказать.

5 ноября того "чернобыльского" 1986 года у меня родился сын. Первый и единственный. Живу под страхом за его здоровье и судьбу.

Сама я родом из Гомельской области. К сожалению, моим земляком является бывший партийный босс Беларуси Слюньков, по вине которого своевременно не были приняты многие "античернобыльские" меры.

Но моя Гомельщина дала Беларуси, всему миру и Светлану Алексиевич! И я горжусь этим. И горжусь, представьте, тем, что такой большой, мужественный талант не признан нынешней властью. Ведь быть непризнанной такой властью — это же большая честь, которой из писателей удостоены единицы.

Храни Бог Вас и Ваш высокий дар.

Вера ИВАНЧЕНКО.

Могилев.

"Гэта чорнае сонца апаліла мяне"

Добры дзень, паважаная рэдакцыя!

Вялікі Вам дзякуй за публікацыю ўрыўкаў з кнігі Святланы Алексіевіч "Чарнобыльская малітва". Я чытаў іх са слязьмі на вачах і з болем у сэрцы. Мой нізкі паклон мужнай і ачышчальнай праўдзе кнігі і самой асобе Святланы Аляксандраўны Алексіевіч.

Мы павінны ганарыцца, што такія людзі з'яўляюцца нашымі суайчыннікамі. Мы ім шчыра ўдзячны.

Аб чарнобыльскай трагедыі я напісаў п'есу "Чорнае сонца". Прэм'ера спектакля па гэтай п'есе адбылася ў дзіцячым паэтычным тэатры "Світанак" Радуньскага дома школьнікаў Воранаўскага раёна яшчэ ў 1995 годзе. Яе героі — дзеці, накрытыя страшнай радыяцыйнай хмарай. Увушшу сяброў гучыць, як "адзінокі чалавечы голас" у С.Алексіевіч, верш іх равесніка "Гэта чорнае сонца спаліла мяне"...

Аляксандр САКАЛОЎ.

Воранаўскі раён.

Пакуль не даводзіцца гаварыць пра якія-небудзь тэрміны і перспектывы разгляду заяўкі Беларусі аб уступленні ў Савет Еўропы, заявіў саветнік апарату СЕ І.Коджыкаў

Заяўка Беларусі аб уступленні ў Савет Еўропы (СЕ) пакуль не разглядаецца, і не даводзіцца гаварыць пра якія-небудзь тэрміны і перспектывы на гэты кошт, заявіў у інтэрв'ю "Белорусской деловой газете" ад 7 мая г.г. палітычны саветнік дырэктарату палітычных спраў СЕ Іван Коджыкаў. "Бліжэйшая перспектыва, — адзначыў ён, — размарозіць працэдуру разгляду заяўкі, а там будзе бачна".

Нагадаем, што Савет Еўропы прыпыніў статус спецыяльна запрошанага ў Парламенцкай Асамблеі СЕ ў адносінах да Беларусі ў пачатку 1997 года. Каменціруючы прайшоўшыя нядаўна ў палітычным камітэце СЕ слуханні па "беларускім пытанні", у якіх удзельнічалі прадстаўнікі як Вярхоўнага Савета, так і Нацыянальнага сходу, І.Коджыкаў назваў іх карыснымі, разам з тым адзначыўшы, што "асабіста для сябе, на жаль, не пачуў якіх-небудзь новых момантаў аб тым, што датычыцца пазіцый бакоў".

Прадстаўнік СЕ лічыць, што апаніруючыя бакі беларускай палітычнай сцэны па-ранейшаму застаюцца на сваіх пазіцыях, тады як першы крок да кампрамісу — "прызнаць неабходнасць самога кампрамісу і мець жаданне, імкненне, палітычную волю яго дасягнуць". Развіваючы гэтую думку, Іван Коджыкаў адзначыў, што гатоўнасць да дыялогу выказваецца ў канкрэтных рэчах — і ў гатоўнасці выслухаць іншае меркаванне, і ў прадастаўленні роўнага доступу да СМІ, у тым ліку электронных, і ў гатоўнасці падрыхтаваць і правесці выбары такім чынам, каб іх можна было прызнаць свабоднымі. На яго думку, прайшоўшыя ў Беларусі выбары ў мясцовыя органы ўлады "з-за якасці закона аб выбарах, на жаль, не былі такімі".

Гаворачы пра стаўленне Савета Еўропы да прызначаных Вярхоўным Саветам Беларусі 13-га склікання прэзідэнцкіх выбараў, Іван Коджыкаў заявіў, што "гэта не пытанне прымянення закона", а "пытанне палітычнае, якое і трэба вырашаць палітычнымі сродкамі — дыялогам, адкрыццём палітычнага жыцця".

Юрый КУЗНЯЦОЎ,
БелаПАН.

Четверг, 13 мая

БТ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.15 "Сегодня с вами..." Заведующий отделением пластической хирургии Клинического центра пластической хирургии и медицинской косметологии Жанна Романова.
08.40 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
15.00 Новости.
15.10 Сериал для детей "Боишься ли ты темноты?" (Канада). 3-я с.
15.35 Мультфильм.
15.55 ТВ — школе. Белорусская литература. 11-й класс. Современная белорусская драматургия.
16.25 Гости в дом.
16.50 Новые имена.
17.00 Новости (с сурдопереводом).
17.10 Документальный экран. "Полесье, энергия, дерево..."
17.30 Усадьба. Программа для дачников.
17.55 Гандбол. Чемпионат Европы. Мужчины. Беларусь — Босния-Герцеговина. В перерыве (18.35) — Новости.
19.30 Новые имена.
19.35 Политические диалоги.
20.00 Добрый вечер, Беларусь! В программе: "Разговор в прямом эфире", "Что делать?", юмористическая рубрика "Отбой".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 В.Абриль в фильме режиссера Ж.Юно "Голубые каски" (Франция).
23.40 Криминальная хроника.
23.45 Белорусский хит-парад.
23.50 Крок. Фестиваль "Студенческая весна в Витебске".
00.30 Новости.
00.40 Акколада. Музыкально-развлекательная программа.

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15 Сериал "Во имя любви".
09.20 Человек и закон.
10.05 Клуб путешественников.
10.50 Домашняя библиотека.
11.15 Программа "Вместе".
14.15 Сериал "Космическая полиция".
14.45 Волшебный мир, или Синема.
15.00 Улица Сезам.
15.30 ...До шестнадцати и старше.
16.00 Сериал "Во имя любви".
17.15 Угадай мелодию.
17.45 Здесь и сейчас.
18.05 "Чтобы помнили..."
18.50 Сериал "Сегун".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Хоккей. Чемпионат мира. Полуфинал. Передача из Норвегии.
22.25 Однако.

РТР

06.00 Доброе утро, Россия!
06.20 "У всех на устах".
06.45 Телеигра "Программа передач".
07.15 Торговый Дом "Ле Монти".
08.15 "Дежурная часть".
08.45 "Товары — почтой".
09.10 Сериал "Миледи".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.30 Вести.
15.15 "Музыка, музыка..."
15.30 Сериал "Первые поцелуи".
16.30 Башня.
16.55 "Навстречу ТЭФИ".
17.10 "Гомеопатия и здоровье".
17.15 Сериал "Угрюм-река".
18.30 "Устами младенца".
19.40 Подробности.
19.50 "Два рояля".
20.40 "Великая Гражданская на Балканах".
21.30 Комедия "Умри, моя любовь".
23.15 "Дежурная часть".
00.00 "Диалоги о рыбалке".
00.25 "Магазин на диване".

Культура

07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
07.25 Н.Паганини. Каприс N3.
07.40 Ноу-хау.
07.55 Д/ф "Из глины", "Один день с Бобом Аароном", "Живая музыка".
08.55 "Театр моей памяти".
09.20 Сериал "Берега".
10.30 Поэзия Давида Самойлова.
11.15 Г.Малер. Адажиетто.
11.40 После новостей...
12.00 "Моя жизнь. Стефания Станюта".
12.25 Произведения Ф.Мендельсона. Исполняет камерный оркестр "Музыка Вива".
12.50 Тема Великой Отечественной войны на театральной сцене.
13.45 Вспоминая Уланову...
14.40 Два Владимира в поисках света.
15.00, 17.30 Новости.
15.10 "Лукоморье".
15.30 IV церемония вручения премии К.С.Станиславского.
16.30 Песнопения русской православной церкви.
17.00 Широкий формат.
17.40 Новое кино.
18.05 "Российский курьер".
18.45 "Время музыки".
19.15 Чудо-сказка.
19.50 "Апокриф".
20.30 А.Шнитке. "Тихая музыка".
20.45 После новостей...
21.05 "Версия 1999 г.". "Монологи о Пушкине".
21.20 Сериал "Берега".
22.30 Джазофрения.

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00 Сегодня утром.
06.10, 07.15 Спорт.
06.20 Градусник.
06.25, 07.45 Сегоднячко.
06.35 Мультфильм.
06.45 Карданный вал.
06.50 Впрок.
07.25 Криминал.
07.35 Большие деньги.
08.10 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.15 Боевик "Золотое дно".
10.50 Мультфильм "Волшебные фонарики".
11.30 "Старый телевизор" вспоминает: "Угрюм-река".
13.30 Сериал "Детектив Нэш Бриджес".
14.20 "Сегоднячко". Красная стрела.
15.30 Сериал "Государственная граница". Фильм 2-й. "Мирное лето 21-го года..." 1-я с.
16.40 Впрок.
16.55 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 Комедия "Афоня".
20.40 Профессия — репортер.
21.45 Сериал "Детектив Нэш Бриджес".
22.40 Сегоднячко.
23.20 Сегодня в полночь.

TV-6

05.55, 12.10 День за днем.
07.45, 17.25, 21.55 Дорожный патруль.
08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00 ТСН-6.
08.10, 22.20 Те Кто.
08.25 "Вы — очевидец".
09.00, 18.00 Сериал "Династия 2. Семья Колби".
09.50, 11.45, 14.20 Телемагазин для минчан.
10.10 Сериал "Найтмен".
10.55 Сериал "Зов убийцы".
14.10, 23.45 "Знак качества".
14.50 Сериал "Дикая Роза".
15.35 Сериал "Келли".
16.00, 22.35 ДИСК-канал.
16.35 "В мире людей".
17.35, 00.10 Сериал "Законно ли это?".
19.00 "Новости дня".
19.30 "О.С.П-студия".
20.30 "В мире людей".
21.00 Сериал "Вавилон 5".
22.05 Шесть новостей дня.
23.10 Сериал "Дневники Красной туфельки".
23.55 "Любишь — смотри". Видеоклипы.

8-й канал

18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 Х/ф "Крупье".
20.00 Новости "К-видео".
20.30 Вечарніца.
20.45 Сериал "Моссад", 12-я с.
21.30 Медицина и здоровье.
21.45 Олег Даль в х/ф "Тень".

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 229-28-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 229-29-04.
E-mail : nv@irex.minsk.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ПП "Мэджык". Адрас: г. Мінск, вул. В. Харужай, 13. Падпісаны ў друк у 21.00. Фармат А-2. Тыраж: суботні — 61050 экз., у другія дні — 55000 экз. Заказ №665